

Prostovoljno gasilsko društvo **Žamenci**

1948

60 let

2008

prostovoljnega dela

ZBORNİK

Vaški odbor Žamenci

Uvodnik

Vsak kraj ima svojo zgodovino, vsak dogodek ima svojo zgodbo. Vrednost tega je večja, če je to zapisano. Z zapisom se zgodbe ohranjajo in prenašajo na druge ljudi in rodove.

Zato smo se v našem okolju odločili, da z besedo in sliko zabeležimo to, kar vemo in kar so nam povedali drugi. Pobuda za to je bila že dolgo, a je dozorela ob 60-letnici PGD Žamenci. Odločili smo se, da izdamo zbornik.

PGD Žamenci in Vaški odbor Žamenci zajema v večini enako območje. To so kraji Brezovci, Slomi, Strejaci, Strmec pri Polenšaku in Žamenci z okolico. Nekoč je te kraje povezovalo delo, danes jih povezuje gasilsko društvo. Vanj je zajeta večina družin – ali aktivno s članstvom ali s prostovoljnostjo. To nas drži skupaj, povezuje ob delu ali družabnem življenju.

Zbornik je tudi zahvala vsem tistim članom in krajanom, ki so bili pobudniki ali nosilci raznih aktivnosti v tem okolju. To je pa daleč poznano po družabnem življenju, solidarnosti in odprtosti do vseh. Je del zgodovine, ki jo moramo spoštovati, je spomin in opomin za nas, da smo ali bomo del zgodovine. Veseli in ponosni bomo, če bo delo naših predhodnikov in nas ostalo spoštovano.

Zavedamo se, da to zapisujemo kot amaterski pisci, da smo odkrili mnogo zanimivih zgodb, in da jih bo še mnogo ostalo nepopisanih. A kar zapišeš obdržiš, kar v glavi nosiš izgubiš. Zbornik bo zapisana pripoved našega območja in našega časa s pogledom nazaj. Mnogo podatkov je iz pripovedi ljudi, zato so možne netočnosti. Naj bo to v spodbudo predvsem mlajšim za nova zapisovanja.

Upamo, da bodo ti zapiski dali pobudo tudi drugim društvom ali posameznikom v občini Dornava, da zapišejo zanimivosti iz svojega okolja. Ponosni smo na delo naših prednikov in naše delo.

*Franc Zagoršak,
predsednik uredniškega odbora*

Prostovoljno gasilsko društvo Žamenci in njegovih 60 let delovanja

PGD Žamenci praznuje 60 let delovanja. To obdobje je močno zaznamovalo vasi, na območju katerih PGD Žamenci deluje, kot tudi vse vaščane, saj skorajda ni hiše, kjer ne bi bilo gasilca.

PGD Žamenci je nosilec vsega družbenega dogajanja v vaškem odboru Žamenci, v katerem so vasi Brezovci, Slomi, Strejaci, Strmec pri Polenškaku in Žamenci. Tako skrbi društvo za zaščito in reševanje, kar je prvotni pomen društva, kot tudi za kulturo, šport in druge družabne prireditve.

Gasilstvo in z njim povezani nameni, so pred šestdesetimi leti tukaj padli na plodna tla. Ljudje, ki so bili vedno pripravljeni pomagati bližnjemu v stiski, so bili vestni člani PGD Žamenci. Vseskozi pa so tudi skrbeli za izobraževanje in strokovnost svojih članov, kajti le pripravljen gasilec je pravi gasilec, saj mora s tem, ko pomaga in se žrtvuje za druge, skrbeti tudi za svojo varnost.

Ob pripravljenosti pomagati sovaščanom, pa je vedno bil tudi posluh za investicije, katere so prav tako v večini z roko v roki peljali gasilci in vaščani prostovoljno. Uspehi so bili vedno vidni. Od gasilske opreme, ki je za delovanje gasilskega društva nujno potrebna, do samega gasilskega doma, tako prvega kot tudi drugega. Prav ta slednji je ponos kraju, saj je rezultat velikih odrekanih in prostovoljnega dela večine vaščanov.

Ob jubileju, šestdesetletnici PGD Žamenci, se iskreno zahvaljujem vsem ustanoviteljem, ki so pred šestdesetimi leti zbrali pogum in organizirali gasilsko desetino, ki je prerasla v društvo in ki je postavilo temelje za tako uspešno organizacijo, kot je današnje PGD Žamenci. Obenem pa tudi zahvala vsem, ki so delovali in ki delujejo v PGD Žamenci danes. S svojo pripravljenostjo pomagati in s svojim znanjem nam vsem zagotavljajo, da imamo v življenju občutek varnosti. Prav varnost je nekaj izjemnega in dragocenega, nekaj kar bistveno prispeva h kakovosti življenja in bivanja vseh, ki živimo na tem prelepem koščku zemlje.

Pomembno je omeniti tudi, da je društvo ob 10. občinskem prazniku prejelo plaketo Občine Dornava.

V imenu Občine Dornava vsem iskrene čestitke ob jubileju, obenem pa želim še veliko uspehov pri nadaljnjem delu, ki nas združuje, razveseljuje, povezuje, obenem pa nudi varnost bivanja.

Plaketa Občine Dornava

Rajko Janžekovič,
župan

OB PRAZNOVANJU 60. OBLETNICE

PGD Žamenci spada med društva prve kategorije in je pomemben člen v verigi zaščite in reševanja v občini Dornava in v Sp. Podravju, kjer je sto deset gasilskih društev.

V spodnjem Podravju imamo kar nekaj društev s častitljivimi obletnicami, navsezadnje tudi ptujsko društvo, ki je eno izmed štirih najstarejših društev v Sloveniji in bo čez dve leti praznovalo 140. obletnico obstoja.

Gasilska organizacija v svoji zgodovini ni skrbela samo za požarno varnost, ampak je bila nosilec družabnih in kulturnih dejavnosti, kar ostaja še danes. Skrb za mlade in spoštovanje do starejših gasilcev pomeni gesto, ki nam jo mnoge druge organizacije zavidajo. Ponos slovenskih gasilcev so lepo urejeni gasilski domovi in moderna gasilska tehnika, ki pa je žal zelo draga in si je ne bi mogli zamisliti brez požrtvovalnih vodstev gasilskih društev in njenih članov.

Vse, kar je bilo naštetega PGD Žamenci ima in zato smo upravičeno ponosni nanj. Novi gasilski dom, ki je lani bil predan svojemu namenu, je pravi arhitekturni lepoteč glede na svojo namestitvev v okolico. Še posebej v regiji PGD Žamenci izstopa po udeležbi na številnih gasilskih tekmovanjih in dobrih rezultatih v moški in ženski konkurenci. So stalni člani kot organizatorji in udeleženci medobčinske gasilske lige, ki poteka med Območno gasilsko zvezo Ptuj, GZ občine Dornava in GZ Gorišnica že trinajsto leto.

Njihova ustanovitev in letošnja obletnica ob šestdeseti obletnici sovpada s XV. Kongresom gasilske zveze Slovenije, zato bo njihov jubilej imel toliko večjo težo.

Gasilcem in gasilkam ter vaščanom Žamencev ob jubileju iskreno čestitam.

*Janez Liponik, ViGČ,
član poveljstva GZS
in regijski poveljnik*

Govor predsednika zveze

Poveljnik društva predaja raport poveljniku zveze

Mladi ponosno s simbolom GZO Dornava

Članice naše zveze

Gasilska zveza Občine Dornava

Ob spremembi lokalne organiziranosti se je po ukinitvi velike Občine Ptuj ukinita tudi GZ Ptuj. V novonastalih občinah so se ustanovile nove GZ.

Na predlog gasilcev in lokalne skupnosti se je na področju Občine Dornava leta 1997 ustanovila Gasilska zveza občine (GZO) Dornava z namenom, da povezuje 4 PGD v občini. Tako so bila v GZO Dornava vključena naslednja društva: PGD Dornava, PGD Mezgovci, PGD Polenšak in PGD Žamenci.

Dosedanje delo naše zveze je bilo zelo uspešno, za kar so zaslužni vsi člani predsedstva, poveljstva, nadzornega odbora, disciplinske komisije, vse ostale gasilke in gasilci naših društev ter občanke in občani naše občine, ki podpirajo gasilstvo. Priznati moramo, da delovanje naše zveze vseskozi podpira tudi naša lokalna skupnost, župani in občinski sveti. Plod dobrega sodelovanja je viden v razvoju gasilstva na našem področju, kar nam je v veliki ponos. Naše delo krasijo gasilski domovi, orodna vozila, kombinirani vozili, pokali, priznanja, simboli in naše članstvo (pionirji, gasilke, gasilci in naši veterani).

Kronika gasilstva je zelo bogata in take ustvarjalnosti si želimo še v bodoče, da bosta trud in delo poplačana z našim rekom: »V slogi je moč!«

*Jože Hojnik,
predsednik GZO Dornava*

Častni predsednik društva prejema priznanje

Začetki društva PGD Žamenci

Ob praznovanju 60. obletnice našega obstoja smo se odločili, da pregledamo delo od samega začetka in to prenesemo v naš prvi zbornik, ki ga držite v rokah in vam bo ponudil pisano paleto delovanja v društvu in vaškem odboru Žamenci. Ogromno je bilo v vseh teh letih narejenega, a žal malo zapisanega.

PGD Žamenci je nastalo leta 1948 (vpisano v register 24. maja 1949) po akciji peščice zanesenjakov iz naših vasi: Brezovci, Prerad, Slomi, Strejaci, Strmec in Žamenci. Prvi predsednik društva je bil tov. Vinko Petek iz Brezovec. Začetek je vedno težak in tudi v našem društvu ni bilo drugače. Brez razprtij in nesoglasij ni šlo. V začetku se je društvo imenovalo PGD Brezovci, kjer je bil prvotno mišljen tudi gasilski dom. Kot prvo so šli na ogled po terenu in iskali najbolj primerno lokacijo. Lokacije so iskali v vasi Brezovci, Slomi, Strejaci in Žamenci. Zaradi nesporazumov v tej sredini je vajeti društva prevzel tov. Anton Kovačec, ki je društvo popeljal v Žamence, kjer se je tudi preimenovalo v PGD Žamenjci. Člani na ustanovnem občnem zboru so bili: Antolič Jože, Čagran Ivan, Čuš Alojz, Hojnik Franc, Klajžar Jože, Kovačec Anton, Kovačec Jožef, Meško Janez, Petek Franc, Petek Jakob, Petek Jožef, Petek Maks, Petek Vinko, Plohl Janez, Plohl Jožef, Plohl Jožef, Roškar Franc, Rožmarin Janko, Simonič Anton, Slodnjak Jožef, Šilak Franc, Turnšek Franc, Valenko Alojz, Vičar Janko, Vičar Stanko, Zagoršak Stanko, Žgeč Anton, Žgeč Franc.

Kraj so našli sredi vasi in ni služil nobenemu namenu. Obiskali so lastnika zemljišča Janeza Zagoršak in ga povprašali o odkupu tega zemljišča. Zagoršak je zemljišče obljubil in ga potem tudi brezplačno podaril, samo da bi se začelo graditi. Nato so se vršili sestanki in pogovori o gradnji. H gradnji so pristopili vsi iz omenjenih vasi s svojim delom, hrano in pijačo. Prvi sadovi prostovoljnega dela so bili vidni leta 1952, ko je bila otvoritvena slovesnost novega gasilskega doma. Vse kasnejše gradbene pridobitve so opisane v nadaljevanju zbornika.

Tudi v našem društvu je prihajalo do vzponov in padcev, zato smo zelo ponosni, da društvo letos praznuje 60-letnico delovanja. Ko se ozremo za

Prva operativna četa PGD Žamenci

Ob dograditvi gasilskega doma v Žamencih

Spremnstvo na zadnji poti

Spomin na veselico 15. 7. 1951 v Žamencih

Nove uniforme, 1972

Ob slovesnosti

vsa leta nazaj, si težko predstavljamo koliko dobre volje in kompromisov je bilo potrebno za delovanje društva. Samo želimo si lahko, da bi dobro razpoloženje in razumevanje še dolgo vladalo pri nas. V društvu živimo za gasilstvo, kulturo, šport, rekreacijo in se na vsakem od teh področij ob različnih priložnostih tudi predstavimo.

Z veseljem ugotavljam, da nam z donatorstvi precej pomagajo obrtniki iz bližnje in daljne okolice. S tem kažejo, da spoštujejo naše delo in uspehe in tako sami dodajajo kamenčke v mozaik našega uspešnega dela.

Ob 60-letnici našega društva se vsem, ki nam finančno in moralno pomagata, iskreno zahvaljujem za prehojeno pot in zaupanje.

*Franc Šuen, G.Č. I. st.,
predsednik PGD Žamenci*

9/61

TRGOVSKO PODJETJE
»KURIVO«
MARIBOR, CANKARJEVA UL. 95
Telefon: 38-30, 39-91; gradbeni material 29-11
Tekoči račun: KB Maribor št. 604-702/1-46

Maribor, dne 19. aprila 1961.

P. n.
Prostovoljno gasilsko društvo
Žamenci
p. Moškanjci.

Kom/St/Ru
Štev.: 571-1-61.

Predmet: cement.

V posesti Vašega dopisa št. 8/61 z dne 24. m. m. Vam vljudno sporočamo, da Vam zaenkrat cementa ne moremo dobaviti, ker ne razpolagamo z nobenimi izbenpogodbenimi količinami. V slučaju pa, da bomo prejeli kakšne odvišne količine cementa Vas bomo o tem pravočasno obvestili. Toliko v vednost in ravnanje.

Srečno!

Šef komerciale:
Osana Stančko

TRGOVSKO PODJETJE
»KURIVO«
MARIBOR, Cankarjeva 23

Direktor:
Stojan Vladimír

Gradbeno dovoljenje, 1951

OKRAJNI LJUDSKI OLBOR PTUJ
POV. ZA LOKALNO GOSPODARSTVO
UPRAVA ZA GRADNJE IN URBANIZEM
Štev. XVIII/138/2-1951

Ptuj, dne 9.4.1951.

V zvezi s prvošnjo Prostovoljnega gasilskega društva Žemenci, z dne 10.3.1951., ter na podlagi člena 33/III, 34/, 38/III/1-4-6-7, 108/4-5-6, Splošnega zakona o ljudskih odborih, ter člena 16 Temeljne uredbe o gradnji in člena 376 Osnovne uredbe o projektiranju se izdaje:

Gradbeno dovoljenje

prosilcu Prostovoljnemu gasilskemu društvu Žemenci za novogradnjo gasilskega doma na parc. št. 1014/1 k.o. Slomi.

Vrednost novogradnje znaša po predračunu Din 474.704.13
Projektiral je Krajnc Viktor, gradbeni tehnik iz Ptuja. Načrt je odobren potem Komisije za revizijo projektov pri OLO Ptuj, pod št. 57 dne 21.3.1951.

Gradi se v lastni režiji.

Za tehnično izvedbo gradnje odgovarja Ograd Ptuj. Začetek gradnje je takoj po prejemu gradbenega dovoljenja. Predvidena dovršitev je pa do konca leta 1952.

Gradbeno dovoljenje je izdano na podlagi komisijskega zapisnika z dne 7.4.1951., brezpogojno pa se mora upoštevati sledeče:

- 1./ Pričetek gradnje se mora javiti vsaj 14 dni popreje na OLO Ptuj, Upravo za gradnje in urbanizem.
- 2./ Vsaka sprememba načrta sme biti izvršena samo z dovoljenjem OLO Ptuj, Uprave za gradnje in urbanizem.
- 3./ Vodnjak mora biti oddaljen od graznice ali od gnojnične jame najmanj 15 m.
- 4./ Vse lesene konstrukcije morajo biti oddaljene od sten dimnike najmanj za 5 cm.
- 5./ Podzišek mora biti zamaknjen na notranjo stran.
- 6./ Dovršitev gradnje v surovem stanju se mora pravočasno javiti radi pregleda pravilne izvedbe.
- 7./ Komisiji za izdajo uporabnega dovoljenja mora investitor predložiti po trdilo dimnikarskega mojstra o pravilni izvedbi dimnikov in lesenih konstrukcij radi ognjevarnosti.
- 8./ Držati se mora vseh odredb gradbenega zakona, kakor tudi upoštevati vse predpise javno-cestnega prometa, ter se držati pogojev zapisnika.

Taksa po tar. št. 1 v kolektivni Din 10.- uničena na vlogi.

Taksa po tar. št. 6 v kolektivni Din 5.- uničena največji prilogi načrta in elaborata.

Taksa po tar. št. 22 v kolektivni Din 50.- uničena na odločbi gradbenega dovoljenja.

Taksa po tar. št. 48 Din 200.- in po tar. št. 48 Din 100.- uničene v kolektivni na komisijskem zapisniku.

Proti gornji odločbi je dopustna pritožba v roku 8 dni po prejemu iste na Komite vlade LRS za komunalne zadeve Ljubljana, preko OLO Ptuj, Uprave za gradnje in urbanizem.

Smrt fašizmu - Svoboda narodu!

Šef uprave za gradnje:
(Vimer Jože)

Poverjenik:
(Sotlar Jože)

Odločba se šteje:

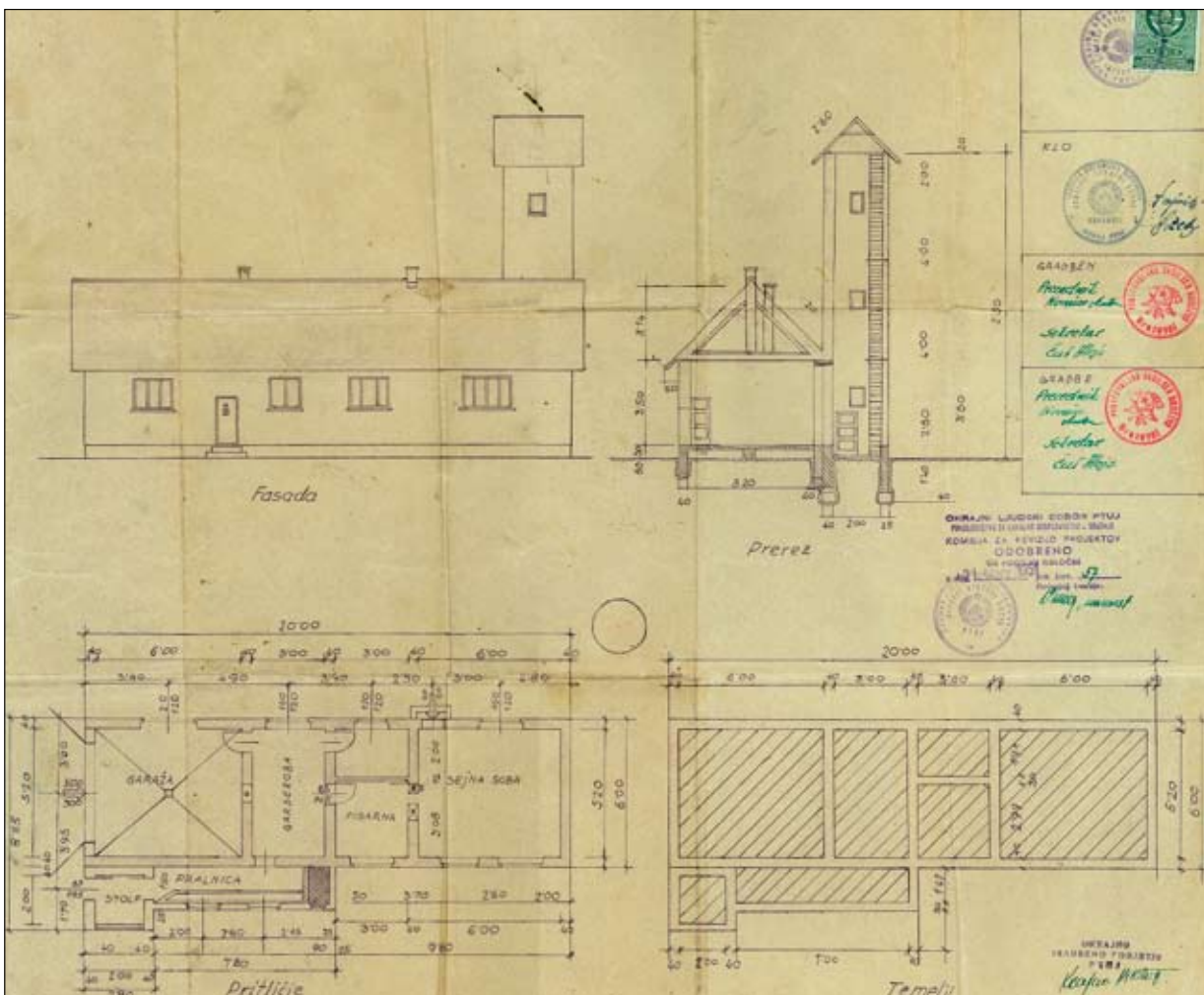
- 1./ Prostovoljnemu gasilskemu društvu Žemenci z 2 izv. načrtov in el.
- 2./ KLO Brezovci z 1 izvodom načrta in elaborata
- 3./ Arhiva- tu.

Zap. št.	Datum	M. vrsta	Priloga	Predmet	Poriloga		Dokodok		Izdetek		Znes. v tolarjih
					št.	znes.	št.	znes.	št.	znes.	
	1951			Posredni ...							
1.	30.1.			20l. bca. 2 kg. cpa Tlabava bencina							215.-
2.	14.2.			Pevalniški trak							60.-
3.	28.2.			Članski dokument O. S. Z. Pluj							1697.-
4.	28.2.			30 kom. gasilskih kolektorjev							780.-
5.	5.3.			Polniški steski za kornije na v. stopni							200.-
6.	25.3.			Tlabava kornjena 12 št.							4632.-
7.	12.4.			Polniški steski pri prenosu kornjena							1200.-
8.	4.5.			en par usnje mlh cviher od O. S. Z. Pluj							650.-
9.	16.5.			za izdelavo mizeta gas. doma žamenci							2616.-
10.	19.5.			ena gas. dolomica O. S. Z. v Pluju							50.-
11.	26.5.			članske iskaznice 53 kom. O. S. Z. Pluj							550.-
12.	30.5.			Taksa gradnje 50 št. doma							435.-
13.	30.5.			2 kom. silovastka mizeta							136.-
14.	16.6.			stropni kornije rezijski projekti Pluj							757.-
15.	24.6.			1 kom. blagajniška knjižica							80.-
16.	14.7.			1 kom. potopna stropna							1900.-
17.	8.8.			Rezanje lesa 5,23 m ³ Zava Pluj							1704.-

Iz blagajniške knjige, 1951

Žigi gasilskega društva

Načrt za gradnjo gasilskega doma

Funkcije v društvu

V zgodovini društva so tudi člani, ki so morali voditi društveno organiziranost in operativno usposobljenost ter pripravljenost na najhujše.

Prvi predsednik društva je bil tov. Vinko Petek, ki je po enoletnem predsedovanju predal vajeti tov. Antonu Kovačec iz Žamencev. Po desetletnem predsedovanju je mesto predsednika predal tov. Jožetu Antolič iz Žamencev. Ta je društvo vodil tri leta, zatem ga je zamenjal tov. Alojz Čuš iz Žamencev. V letu 1966 društvu ponovno predseduje tov. Anton Kovačec do leta 1993, ko to funkcijo prevzame tov. Franc Zagoršak iz Žamencev in vodi društvo do leta 1999. Tega leta začne društvu predsedovati tov. Franc Šuen, ki to funkcijo opravlja še danes.

Na začetku je funkcijo poveljnika v društvu prevzel vojaški častnik Jožef Antolič, ki gotovo ni imel lahkega dela, saj je bilo potrebno vsakega člana začetnika poučiti o tehniki in njenem delovanju ter o vsem, kar spada k izprašanemu gasilcu za varno delo v gasilstvu. To funkcijo je opravljal do prevzema predsedniške funkcije v letu 1960. Mesto poveljnika je v tem letu prevzel tov. Vlado Žgeč iz Strejacev. Ta je poveljeval društvu šest let, zatem ga nadomesti tov. Alojz Muršič iz Slomov, ki je to funkcijo opravljal tri leta. Toliko je namreč takrat trajal en mandat. Za njim je funkcijo prevzel tov. Stanko Čuš iz Žamencev, ki prav tako poveljuje en mandat. V letu 1972 začne poveljevati društvu tov. Franc Kovačec iz Žamencev. To funkcijo opravlja vse do leta 1993, ko preda poveljstvo tov. Francu Šuenu, ki poveljuje društvu do leta 1999. To leto se drugič v zgodovini društva zgodi, da poveljnik prevzame predsedniško mesto. Poveljstvo tega leta prevzame tov. Andrej Golob iz Prerada (stanujoč v Dornavi).

Društvo za svoje nemoteno delo rabi marljivega tajnika. V tistih časih so jih imenovali sekretarji. Na tej funkciji ob nastanku društva zasledimo tov. Franca Žgeč iz Strejacev, ki ga nasledi tov. Alojz Čuš iz Žamencev. Po zapiskih iz teh časov zasledimo zares lep rokopis tov. Čuša. Ko tov. Čuš prevzame predsedovanje v društvu, njegovo mesto zapolni tov. Janko Vičar iz Strejacev. Pri njem prvič zasledimo strojepisje. Funkcijo opravlja vse do leta 1992, ko ga zamenja tov. Stanko Visenjak iz Slomov (stanujoč v Mezgovcih), ki je to delo

Trije gasilski »MUŠKETIRJI« Lojz, Vlado, Stanko

opravljal polnih pet let. Funkcijo tajnika prevzame za eno leto tov. Stanko Čuš iz Žamencev. Leta 1998 pa funkcijo tajnika prevzame tov. Branko Primožič iz Lasigovcev, ki jo je opravljal do letošnjega leta, ko se ji je odpovedal ter izstopil iz društva. Sedaj tajniške posle opravlja tov. Betka Janžekovič iz Brezovcev.

Finančno delo v društvu je v začetku opravljal tov. Ivan Čagran iz Žamencev. Za njim je to funkcijo opravljal tov. Stanko Zagoršak iz Žamencev, ki ga je nasledil tov. Mihael Burina. V letu 1960 blagajniške posle prevzame tov. Alojz Čuš iz Žamencev, ki leta 1963 le-te zamenja za predsedniško mesto. Mesto blagajnika pa takrat prevzame tov. Franc Žgeč iz Strejacev, ki po šestih letih blagajno zopet preda tov. Alojzu Čušu. V volilnem letu 1972 prevzame mesto blagajnika tov. Franc Zagoršak iz Žamencev, ki to funkcijo opravlja polnih 21 let. V letu 1993 pridejo blagajniški posli v roke tov. Josipu Golubu iz Žamencev. Tov. Golub to funkcijo opravlja osem let, zatem ga nasledi tov. Srečko Fekonja iz Strejacev, ki v letu 2008 preda blagajno sinu tov. Borutu Fekonja iz Strejacev.

Franc Šuen

Ob 60-letnici društva

Minevajo leta, prihajajo različni časi, ko se menja veliko ljudi na različnih položajih in mestih. Tudi meni je v veliko čast in ponos, da sem lahko ob tem jubileju na funkciji poveljnika PGD Žamenci. V društvu sem od leta 1982.

Opravljal sem že različne funkcije: mentor ženske desetine, podpoveljnik, bil pa sem zadolžen tudi za delo z mladimi. Trenutno sem kot poveljnik v PGD Žamenci odgovoren za požarno varnost v okolišu, ki ga pokriva naše gasilsko društvo. Spadamo v GZO Dornava in mejimo z GZ Ormož in GZ Gorišnica ter imamo z društvi iz sosednjih zvez prijateljske odnose, saj sodelujemo ob raznih prireditvah, ob mesecu požarne varnosti pa pripravimo skupno vajo. Takega sodelovanja s sosednjimi društvi si želimo tudi v bodoče.

V našem društvu nas je 135 članov, od tega: 2 častnika II. st., 2 častnika I. st., 1 nižji častnik II. st., 10 nižjih častnikov I. st., 17 gasilcev II. st., 22 gasilcev I. st., 23 gasilcev, 32 pripravnikov, 11 mladincev, 10 pionirjev, 13 veteranov in 5 podpornih članov.

V društvu imamo tudi 5 članov, ki so usposobljeni za uporabo izolirnih dihalnih aparatov, 2 člana

bolničarja, 2 sodnika gasilsko športnih disciplin in 3 člane za delo z radijskimi zvezami.

Razpolagamo pa z naslednjo opremo: vozilo Peugeot Boxer, v katerega pripadata po potrebi črpalki, Rosenbauer 800 L/min in visokotlačna črpalka z vso pripadajočo opremo, ter dva izolirna dihalna aparata.

Naše društvo pokriva kar precejšnji del požarnega okoliša v občini Dornava, saj sem spadajo naslednje vasi: Brezovci, del Prerada, Slomi, Strejaci, Strmec in Žamenci. Imamo tudi precej gozdne površine, t.i. »Slomošina«. Po vaseh, kjer ni hidrantnega omrežja, so razna zajetja ali cisterne.

Naši člani in članice se tudi redno usposabljaajo oz. izobražujejo. Potrebno je še omeniti moško in žensko desetino, ki sta in še bosta naše društvo zastopali po vseh društvenih in medobčinskih tekmovanjih in ob tem dosegali lepe oz. odlične uspehe. V domačem društvu že vrsto let organiziramo hidrantno mokro vajo za pokal Žamencev, ki šteje tudi za ligo in se je udeleži veliko ekip od blizu in daleč.

Na koncu mojega skromnega prispevka h glasilu, bi se zahvalil vsem članom vodstva društva, ki me oz. nas podpirajo v naši dejavnosti. Z gasilskim pozdravom »Na pomoč!«

*Andrej Golob, G.Č. I. st.,
poveljnik PGD Žamenci*

Gremo, gremo ...

Predaja raporta predsedniku Gasilske zveze Slovenije Eöryu, 2007

Svečana parada ob slovesnosti, 2007

Prvo vozilo z MB

Jula ...

Naš avto

Z » ROSENBAUERERCO« I. 1994

Opremljenost z gasilsko tehniko

Prva MB v društvu je bila nabavljena od GD Dornava, in sicer znamke SIEMENS. Dobava je bila v letu 1949, izplačana pa je bila leto kasneje. Del tehnike je tako bil nabavljen, vendar je manjkal še voz, ki pa smo ga tudi dobili v istem letu, torej 1950. Kar zajeten finančni zalogaj je bila gasilska »truba«, ki je naznanjala, da nekdo rabi pomoč. V letu 1951 se je ponujala priložnost, da bi pridobili prvo vozilo. Tako sta takratni poveljnik tov. Jože Antolič in tov. Stanko Čagran s konjsko vprego pohitela po staro »Julo« na Ptuj. Zaradi prevelike obremenitve konjev je bil na poti domov obvezen postanek v Dornavi, da so se okrepčali. Ker pa sta zaradi tega zamujala domov, sta proti Žamencem preveč hitela in že so bili vsi v jarku: konja, »Jula« ter dva gasilca. Po nekaj popravilih in zatajitvi motorja je domači strokovnjak Franc Žgeč ocenil, da je »Jula« preveč dotrajana. Zaradi tega so jo prodali v Moškanjce, k Vorihovim. Novi lastnik si je »Julo« usposobil za vožnjo in se z njo še nekaj časa vozil, kar pa našim gasilcem ni bilo najbolj po vseči.

V letu 1966 je društvo nabavilo prvi prapor. V letu 1967 je bila nabavljena rabljena MB ILA od GD Medvedce. V istem letu je bil tudi nakup kombija IMV, katerega so zaradi okvar hitro prodali. Leta 1971 je bila kupljena prikolica za MB z opremo. Naslednje leto pa je sledila nabava sirene na elektro pogon, ki nam še vedno služi. Leta 1973 pa so kupili rabljen IMV kombi.

Sledile so manjše nabave, vse do nakupa novega avtomobila znamke TAM, ki je oddelal pri nas polnih 18 let. Ker je tudi ILA rada ponagajala pri vžigu in črpanju, smo v letu 1993 nabavili novo MB-ROSENBAUER 800 L/min. Ko je TAM dočakal polnoletno dobo, smo ga 1998. leta zamenjali z avtomobilom PEUGEOT-BOXER.

Za notranje požare smo v letu 2002 nabavili visoko tlačno MB-POWER JET. Ker pa v notranjosti lahko intervenira le oseba, ki je za to usposobljena in opremljena, smo v letu 2003 kupili dve garnituri z dihalnima aparatoma.

Franc Šuen

Naši simboli

Različno delovanje društev se predstavlja in izraža tudi z različnimi simboli. Za gasilce v Sloveniji je to gasilska čelada s sekirico in plamenico. K temu pa je dodano ime posameznega društva. S časom se je to s predpisi tudi delno spreminjalo. S samostojnostjo Slovenije je osnovni simbol dobil podlago slovenske zastave.

Te oznake najdemo na gasilski opremi, uniformah, praporu, šampiljki, napisih ... in so v večini enotne. Enotna je tudi uniforma v gasilstvu, ki pa se je s časom tudi spreminjala. Ob ustanovitvi PGD Žamenci so si gasilci uniforme izposojali na Ptuj in jih nato s časom odplačevali (1951. leta). Večja nabava uniform, 20 kom. sive barve, v PGD Žamenci je bila leta 1972.

V letih 1989–91 je bila nabava blaga v Varteksu Varaždin. Takrat smo naročili tudi izdelavo moških in ženskih paradnih uniform v temno modri barvi, kakršne so še danes. PGD Žamenci je v tistem času v paradah izstopalo.

Prapor je simbol, ki predstavlja posamezno društvo ob slovesnostih. Prvi je bil v PGD Žamenci nabavljen v letu 1966. Leta 2003 pa je bil izdelan novi prapor, ki ga uporabljamo še danes. Na drogu prapora so žeblički in trakovi posameznih donatorjev.

Šampiljka je uradni znak gasilstva na dokumentih. Tudi to se je v PGD Žamenci s časom spreminjalo; na začetku zaradi nesporazuma o sedežu gasilskega doma in društva, nato pa zaradi predpisov o delovanju društva.

Simbol in zaščitnik gasilcev je sv. Florjan. Za PGD Žamenci je prvega izdelal Franc Fekonja (Kolmanov) iz Strejacev, ki je bil tudi pečar, zato ga je izdelal iz gline.

Streho gasilskega doma Žamenci pa nam krasi petelin, ki simbolizira zaščitnika pred požarom.

Ker je naše gasilsko življenje prepleteno z vaškim, družabnim življenjem, smo za promocijo le-tega izbrali simbol dve gobici. Ta znak nas že od daleč predstavlja, pove od kod smo in vabi na družabni del delovanja. Dodali smo ga na različne spominke: značke, obeske, zastavice, risbe, poslikave, nalepke, majice, predpasnike, spominčke, gobarsko izkaznico ... Na tak način nam pomagajo tudi sponzorji, ki jim gre zahvala.

Naj naši uradni in neuradni simboli še dolgo odsevajo naše delo.

Prvi prapor, 1966

Prapor, 2003

Sv. Florjan

Promocija ...

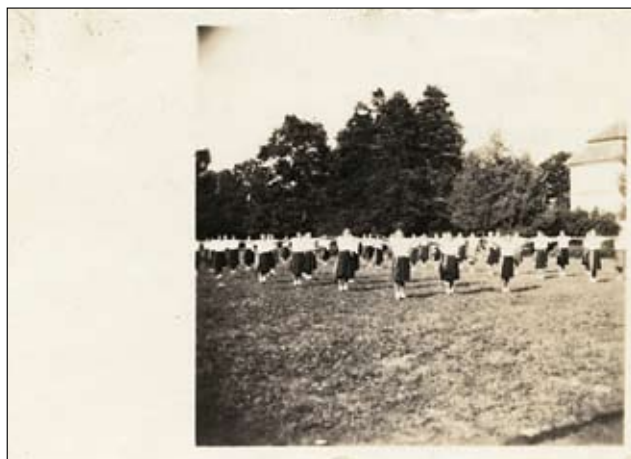
Franc Zagoršak

Izobraževanje

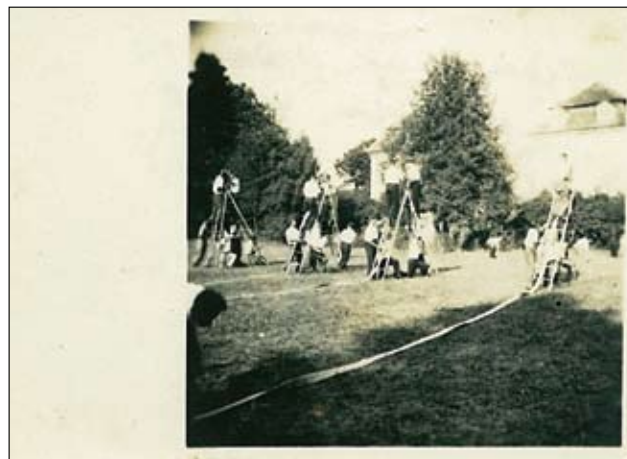
V današnjem času modernizacije je v veliki meri pomembna izobraženost in usposobljenost gasilca. Dandanes se soočamo z veliko bolj nevarnimi snovmi ter veliko bolj zahtevnimi situacijami, kot so se nekoč naši dedje in pradedje. Take situacije zahtevajo od gasilca maksimalno znanje ter strokovnost rokovanja z vse višjo tehnologijo gašenja. Zato je nujno potrebno izobraževanje s strani gasilske tehnike. Tega so se zavedali že takoj po ustanovitvi gasilskega društva. Tako se je že leta 1952 Marija Žgeč udeležila podčastniške šole v Medvodah, nato pa še Anton Kovačec pionirskega tečaja, ki je bil

prav tako v Medvodah, in sicer leta 1955. Ostali gasilci pa so si nabirali prva gasilska znanja od domačina, tovariša Cajnko Martina, kateri je bil tudi član okrajnega poveljstva v Gorišnici, v katerega je spadalo tudi naše društvo. Nato so se začeli vrstiti gasilski tečaji v naši bližnji in daljni okolici. Tako so se naši gasilci izobraževali v Doberni, Dornavi, Grabšinskem bregu, Juršincih, Polenšaku, Majšperku, Mezgovcih, Ljubljani na Igu, Polenšaku ter na Ptujju.

Ernest Muršič

Tekmovanje žensk z ruticami, park v Dornavi, 1949-1950

Tekmovanje moških, lestev, park v Dornavi, 1949-1950

Tekmovanja – PGD Žamenci

V društvu se zavzemamo za čim večjo tekmovalno usposobljenost, kar istočasno pomeni tudi boljšo pripravljenost za morebitno posredovanje ob nesrečah. S tem je tudi psihofizična pripravljenost naših operativnih članov optimalna.

Starejši člani se gotovo še spominjajo, kako so se udeleževali gasilskih tekmovanj s konjsko vprego na tekmovanjih okoliških društev. Tekmovali so v vaji z lestvijo. Naše takratne članice pa so tekmovali v vaji z rutico. Obe ekipi, moška in ženska, sta se leta 1950 udeležili gasilskega tekmovalnega shoda v Ostrožnem pri Ljubljani. Na to tekmovanje so potovali z vlakom.

Pred približno dvajsetimi leti smo začeli mladi fantje s CTIF vajo, ki smo jo že dobro obvladali. Ker pa je nikakor nismo vzljubili, smo jo kljub nekaterim uspehom žal opustili. Mogoče tudi zaradi ostre konkurence v članskem merilu. Takrat je zaživela tudi članska B ekipa žensk, ki so vajo vzele z največjim veseljem in so vrsto let predstavljale naše društvo in zvezo v regiji. Prav tako so se tudi dvakrat uspešno uvrstile na državno tekmovanje, in sicer leta 1994 za pokal Matevža Haceta v Kranju in leta 1996 v CTIF izvedbi v Celju. Vaja v Kranju je bila izvedena brezhibno in zelo hitro, a je povsem nova MB-ZIEGLER, ki je bila zamenjana prav pred našim nastopom, nabila visoki maksimalni pritisk na ventil trojaka, tako da naša tekmovalka ni imela dovolj moči, da ga odvijne. Po naših štoparicah bi naše članice takrat konkurirale za sam naslov državnih prvakinj v tej konkurenci. Tudi organizatorji so uvideli našo smolo, zato smo pred več kot sto društvi na podelitvi priznanj bili deležni tolažilne nagrade in velikega aplavza vseh prisotnih tekmovalnih desetih iz širne Slovenije.

V Celju pa je bila izvedba CTIF vaje hitra, vendar z minimalnimi kazenskimi točkami, ki so nas oddaljile od vrha, a kljub temu so naše tekmovalke dosegle vidno uvrstitev.

Pod vodstvom nižje gasilke častnice Milice Primožič je ta deseterina nastopala na mnogih tekmovanjih in redkokdaj so se domov vrnile brez osvojenega pokala. Steber te desetine so bile: Anka Šoštarich, Branka Rojko, Frančka Primožič, Irena Burina, Jožica Šuen, Marija Mernik, Tatjana

Tekmovanje v Okoslavcih, 1993

V pripravljenosti

Kočevar, Terezija Čagran in Terezija Golob. Ob morebitnih poškodbah ali drugi zasedenosti so občasno pomagale pri izvedbi teh vaj tudi ostale članice, vendar ne v tolikšnem merilu. Dokaz, da je bila vnema do vaj res ogromna je ta, da so se vaje za večja tekmovanja izvajala v večernih urah, ko so nekatere tekmovalke končale s popoldanskim delom. V tem času sta na pomoč priskočila tudi dva izkušena gasilca iz drugih društev, in sicer gasilska častnica Ana Novak iz PGD Gabrnik ter gasilski častnik Ivan Golob iz PGD Prvenci - Strelci.

Ob tem uspešnem delu članic B pa člani nismo stali križem rok in smo se udeleževali tekmovanj v hitrostni hidrantni vaji v medobčinski ligi.

Vaja nam je bila zanimiva, tako da smo z našo taktiko hitro začeli osvajati visoka mesta ter sklepati poznanstva in prijateljstva s člani vseh društev iz širše in daljne okolice. Tako smo tudi dobili priložnost, da smo organizirali prvo gasilsko tekmovanje v našem društvu, ki je postalo tradicionalno in vedno obiskano z mnogo

V napadu

Tekmovanje pionirjev, Grajena

društvi. Je tudi edina vaja, ki je zavita za 90° in je po svoje edinstvena. Naši tekmovalci so bili vedno blizu vrha, bili so tudi prvaki lige. Stebri začetne ekipe so bili: Boštjan Maruh, Branko Šoštarič, Dani Žgeč, Dejan Belšak, Ernest Muršič, Franc Rižnar, Franc Šuen, Ivan Simonič, Miran Žgeč, Mitja Žgeč, Simon Vičar in Vladimir Šuen. Ekipe se je večkrat dopolnjevala, a vedno osvajala visoke uvrstitve. Tudi rekord tekmovanj v hitrostni hidrantski vaji je v naši lasti, in sicer 16,8 sekund iz leta 2002 iz tekmovanja v Gajevcih.

Ko so tudi članice vzljubile hitrostno hidrantsko vajo, je bilo naše društvo že na vseh tekmovanjih posebej spoštovano. Tudi članice so posegale po visokih uvrstitvah in leta 2001 so že bile zmagovalke lige. V teh letih tekmovanj so se ženski desetini priključile: Andreja Golob, Betka Janžekovič, Danica Plohl, Darja Leben, Helena Miholič, Marica Pintarič, Marjetka Šuen, Natalija Čagran, Romana Turnšek, Terezija Šoštarič in Valerija Fekonja.

Rekorden prejem pokalov je bil v letu 2000, in sicer za tekmovanja PGD Ptuj, kjer smo z obema desetinama osvojili 5 pokalov v enem dnevu.

Tudi naši gasilci pionirji so se udeleževali več tekmovanj, na katerih so tekmovali v vaji z vedrovko. Pod mentorstvom in vodstvom gasilskega častnika tov. Franca Zagoršaka so se udeležili mednarodnega tekmovanja v Markovcih, kjer so dosegli 7. mesto. Uspešni pa so bili tudi na drugih tekmovanjih.

Za sestavo pionirske desetine nastane precejšen problem, kajti otroci kar hitro odrastejo in že ostanemo brez ekipe. Ampak, ko se nam pa ponudi priložnost, jo seveda zagrabimo z obema rokama. Samo upamo lahko, da bo v bodoče še več naraščaja na našem območju, da bo lahko pionirsko gasilstvo še bolj zacvetelo. Pionirsko mešano desetino so sestavljali: Aleš Šuen, David Fekonja, David Žgeč, Gregor Janžekovič, Klavdija Šuen, Leon Šoštarič, Marko Mernik, Matej Šoštarič, Natalija Čagran, Nejc Plohl, Primož Čagran, Sašo Golob in Zvonko Krajncič. Zadnja generacija naših pionirjev gasilcev pa so bili: Aleksandra Kvržič, Alenka Golub, Rebeka Visenjak, Sandra Šoštarič, Simon Čagran in Špela Bratuša.

Vse naše desetine so se tako udeleževale tekmovanj v naslednjih krajih: Bučečevcih, Bukovcih, Cerkvjenjaku, Dornavi, Forminu, Gajevcih, Gorišnici, Grajeni, Ivanjkovcih, Kicarju, Makolah, Mali vasi, Mezgovcih, Moškanjcih, Novi stari gori, Novi vasi pri Markovcih, Okoslavcih, Pacinju, Polenšaku, Prvencih, Ptuju, Slaptincih, Sobetincih, Spuhlji, Stojncih, Veliki Nedelji, Velovleku, Zagojčih in Zavrču. Iz vseh teh tekmovanj, ki so se dogajala v vsakem kraju večkrat, so naše tekmovalne desetine zbrale v zadnjih 15-ih letih preko 170 pokalov in priznanj. Uspelo nam je veliko delo, zato smo včasih šli na skupni izlet ali kampinganje. Nepozabno kampinganje je za obe desetini bilo v Ankaranu leta 1999. Prav tako v prijetnem spominu ostaja tridnevno potovanje moške desetine na otok Ugljan. Dogodivščine kampinganja sta naši desetini doživljali tudi na Iverčkem jezeru na Koroškem, kjer smo uspešno osvajali vrh Uršlje gore.

Vsem tekmovalkam in tekmovalcem se ob tej priložnosti, 60. obletnici našega društva, najiskrejeje zahvaljujem za njihov trud, vztrajnost, požrtvovalnost in tekmovalno iznajdljivost ter za veliko porabo svojega prostega časa.

Franc Šuen

Žamenski gasilci

Monika Šmigoc

V PGD Žamenci pravi gasilci so,
v uniformah ti zmešajo glavo.
Pošteno prijateljstvo jih skupaj drži,
dolgčas med njimi nikoli ti ni.

Dan v soncu se blešči,
mentor Borut pa vaje najavi,
da ob pol osmih v Žamencih zbrani so vsi
in da slučajno kdo ne zamudi.

Najprej za pogum pivo po grlu steče,
nihče več nič ne reče.
Samo še po orodje se odpravijo
in za vajo ga pripravijo.

Mentor pa štoparico pograbi,
že ob strani se postavi.
In ko vse za vajo pripravljeno je,
mentor lahko štopati prične.

Najprej Ernest povelje pove
in nato NAPAD zasliši se,
vsak svoje orodje zgrabi le,
po cesti zapodijo se.

Nato vodo odpirati že hiti,
Matej pa cev na hidrant pritrdi.
Jernej s trojakom se ubada
in cevi gor delati pomaga.

Ko Matej in Daniel cevi skupaj
naredita, se jih ravnati pohitita.
Nejc že pripravlja se,
da prvo tarčo zbijati začne.

David pa na drugi strani
drugo tarčo dol še spravi.
In ko tarče so na tleh,
zasliši mentorjev se smeh.

Zadovoljen jim pove,
da vaja znova spet uspela je.
Potem pa se nova vaja bo začela,
saj vaja mojstra dela.

A tu pa tam se zalomi kaj,
in gremo vsi nazaj.
Od začetka se začne,
dokler mentor drugače ne odloči se.

A včasih žive tarče ciljajo,
potem se pa preoblačijo.
Premočeni so čisto vsi,
saj noben se vode ne boji.

Vaje vedno zanimive so,
smeha in zajebancije polne so.
A ko pa gre zares in vaja teče,
vse tako je, kot mentor reče.

Na koncu orodje še pospravijo
in za dalje se zmenijo,
kdaj in kje se dobijo,
da na tekmovanje odhitijo.

Člani PGD Žamenci na progo že
hitijo, prvega mesta si želijo.
Veliko vaj so skozi dali,
zato še tol'ko bolj so zbrani.

Mentor vse razloži in pove,
da slučajno ne zalomilo bi se,
a v primeru da se kaj zgodi,
v vsakem primeru pivo v ustih se cedi.

Vedno oni najboljši so,
če tudi prvi niso.
V tem primeru pač pokala ni,
se pa prava fešta naredi.

Pri njih tekmovanje dolgo v noč se
zavleče, pivo kot po potokih teče.
Saj sami pravi so gasilci vsi,
radi na pomoč priskočijo ti.

Če pa kakšen pokal dobijo,
se ga hitro razveselijo.
Domov jih zlahka ne dobiš,
lahko se le z njimi veseliš.

Med njimi vedno veselo je,
vedno pije in pleše se.
Če slučajno nobene fešte ni,
pa jo sami naredijo si.

Torej, če v njihove vrste želiš stopiti,
znati moraš delati in piti,
moraš za fešto biti
in znati se z njimi povese liti.

Vloga žensk v gasilstvu

PGD Žamenci je zelo raznoliko društvo, saj je v njega včlanjenih tudi veliko žensk. Ženske so kot povsod tudi pri gasilcih manj opazne od moških, kar pa ne pomeni, da nimajo zaslug za uspeh in razvoj društva. Že leta 1952 je članica Marija Žgeč opravila podčastniški tečaj. Članice so v tistem času hodile tudi na tekmovanja, kjer so tekmovalе v vaji z rutico.

Že na samem začetku, pri gradnji gasilskega doma, se je izkazalo, da brez žensk ne gre. Bile

Pridite ...

Ženska desetina, 1993

Ženska desetina pred štartom na Polenšaku

so zadolžene za okrepčilo, brez katerega ni šlo. Kjer pa je bilo potrebno, so prav tako z veseljem poprijele za delo. Najbolj so pomagale pri prekrivanju strehe, kjer je vedno potrebno največ ljudi, pa tudi delo je »primerno« za ženske.

Ker so moški veliko časa posvetili gasilstvu, so bile njihove žene velikokrat same doma in so morale zraven svojega opravljati še njihovo delo. V letu 1993 pa so se stvari obrnile. Na pobudo tov. Milice Primožič smo ustanovile žensko desetino, ki je tekmovala v suhi vaji z motorno brizgalno. Ker smo bile še začetnice, smo morale veliko časa posvetiti učenju in vajam. Zdaj so bili moški tisti, ki so ostajali doma z otroki in opravljali naše delo. S trdim delom nam je dvakrat uspela uvrstitev na državno tekmovanje v vaji CTIF, na kar smo zelo ponosne.

Kasneje je postala aktualna mokra hidrantna vaja v kateri smo se tudi želele preizkusiti. Zelo hitro so se pokazali prvi uspešni rezultati. Tekmovalе smo tudi v ligi, kjer smo bile leta 2001 zmagovalke. Tekmovanja za ligo potekajo še danes in naša želja je, da bi se tradicija tekmovanj ženske desetine nadaljevala.

Ob tekmovanjih smo se tudi izobraževale, in tako smo štiri članice (Anka Šoštarič, Frančiška Primožič, Marija Mernik in Milica Primožič) opravile tečaj za nižjega gasilskega častnika.

Leta 1997 je potekal posvet članic v Dobrni, katerega sta se udeležila Andrej Golob, ki je bil takrat predstavnik za delo z ženskami v GZ, in Anka Šoštarič kot članica. Naslednje leto smo ženske dobile svojo predstavnico, ki je postala tov. Milica Primožič, in od takrat ne potrebujemo več moških, da nas zastopajo.

Za ženske so se prav tako nabavile uniforme, s katerimi smo tudi me lahko prisostvovalе slovesnostim v društvih, kongresom, pogrebom ...

Dandanes vloga žensk ni več le pomoč na prireditvah, kajti ženske zavzemajo tudi vidnejše funkcije v društvu. Prav lahko se zgodi, da v prihodnosti mesto predsednika društva zasede ženska.

Marija Mernik, N.G.Č. I. st.

Kultura – prireditve

Gasilska pravila določajo zraven osnovne dejavnosti tudi skrb za družabno življenje. To je v PGD in VO Žamenci še posebej izrazito, saj se pod streho gasilstva združuje vse. Nekdanje vaško življenje in delo ob pesmi in druženju se je preneslo tudi med gasilsko članstvo.

Hitro po ustanovitvi društva (leta 1950) je že zaslediti, da so člani izvajali kulturne prireditve na Polenškaku in v Dornavi. V tistem času so organizirali »purešbal« ob novem letu, Silvestrovem ali za fašenk, kjer so ljudi pogostili s hrano in pijačo in ob tem nekaj zaslužili za gasilstvo. Ker takrat še ni bilo gasilskega doma, so to organizirali kar pri Švejčovih (Kovačec) ali Županovih (Antolič). Za glasbo so poskrbeli domači godci, predvsem Žünko (Alojz Čuš) in tudi Pahola (Valenko). Pesem »Gasilci gremo mi« je bila kot nekakšna koračnica, ko so se učili korakati.

V letih 1952-53 je bila med gasilci zelo dobra igralna skupina. Uprizarjali so igre »Stari in mladi, Škrat«. Gostovali so v Dornavi, Gorišnici, Juršincih, na Polenškaku, Rogoznici. Potovali so seveda z vozom in konji. Posebej dobri igralci so bili: Antolič Jože, Čagran Stanko, Čuš Frančiška, Vičar ... In zopet se je nekaj zaslužilo za gasilstvo.

Še pred gradnjo gasilskega doma so bile tudi razne veselice. Te so se dogajale pri Kovačecu na travniku. Po vino so se odpravili v Haloze, po radensko pa z vozom in sodom v Radence. Oder za veselico so postavili kar na gnojišču, ker je bilo tam višje in je že bil betonski zid. Nabili so kole, na njih pribili deske ter tako dobili klopi in mize. Spilo se je kar tri sode vina, zato je po polnoči bila nevarnost, da ga zmanjka. Znašli so se tako, da so dolili vedro vode, saj po polnoči ni bilo več degustatorjev. Za jesti so imeli večinoma kranjske klobase. Za prvo veselico so zaklali tele in »prolenka«. Ob koncu veselice, lahko pa tudi vmes, je bil obvezen del programa pretep, posebej med »polajnci in grabšani«, vzrok pa so nemalokrat bila tudi dekleta.

Leta 1950 so za 1. maj prvič postavili majsko drevo oz »majpan« pri Kovačecu. Ker so ga fantje iz sosednjih vasi za »eno kuro in pijačo« ponoči odžagali, so postavili drugega in naslednjega

Častni vod

Na veselici

Naš gledališki oder

Postavitev majpana

Dirke s konjsko vprego

Naši najmlajši

Piknik

Binkoštno jutro

noč sta dva fanta s psom prespala ob njem in bila dežurna.

Pozneje so bile večkrat veselice ob 1. maju pri gasilskem domu, s tekmovanjem v plezanju na »majpan«. Včasih so postavili tudi ležečega. Druženje ob 1. maju je bilo dolgo tudi na igrišču.

Po izgradnji gasilskega doma je bilo več možnosti za prireditve, ki so se tudi pogosteje izvajale, znotraj ali zunaj. Vsaka veselica je imela še kaj dodatnega za popestritev in je s tem privabljala ljudi: tek starejših možakarjev, dirke z mopedi, dirke s konji in vozovi, kolesarske dirke, gasilska tekmovanja ...

Leta 1972 je bil ustanovljen tudi Mladinski aktiv Žamenci. Združeval je seveda mlade iz tega okolja in, kljub razlikam med generacijo starejših, pripravljala novi rod gasilcev. Leto kasneje so mladi prvič organizirali dan žena, ki je ostal tradicionalen vse do danes. Ob tem so v kulturnem programu vedno nastopali najmlajši, ki so tudi najbolj priljubljeni. To so bili prvi javni nastopi na odru pred občinstvom, prva trema, prvo veselje, pa tudi solzice in na koncu ponos in lepi spomini. Rekli smo »to je naš Cankarjev dom«.

Mladinski aktiv je večkrat organiziral prireditve »Pokaži kaj znaš«, kjer so nastopajoči v pesmi in glasbi v tekmovalnem duhu popestrili prireditev. Aktivno so se vključevali tudi v delovne akcije, posebej še gradnjo mladinske sobe leta 1978, ki je kasneje služila kot bar. Pobudniki ustanovitve so bili Darinka Žgeč, Marija Golub in Franc Zagoršak.

Dolgo časa je delovala tudi folklorna skupina, ki jo je vodila Darinka Žgeč. Glasbena spremljava je bil Alojz Čuš s frajtonarico, ki je bil vedno na voljo.

V letih 1975-79 smo 27. aprila gasilci tudi aktivno sodelovali ob dnevu OF v Mostju v družabnem delu.

Novi časi pa so s sabo prinesli tudi nove ideje za popestritev prireditev in privabljanje gostov. Ker se je po starem običaju po božiču lahko začelo plesati in ženiti, smo leta 1977 organizirali prireditev Štefanovo. Tudi do 80 parov se je ob dobri glasbi ansamblov, hrani in pijači, pesmi in humorju zabavalo do jutranjih ur. Tradicija Štefanovega

je bila obogatena s samostojnostjo Slovenije, kar smo od leta 1991 s ponosom združili z dnevom samostojnosti. Kulturni program je bil ob tem še pestrejši.

Naravno okolje, ki nas obdaja, je bilo novi izziv za prireditev, ki je ponesla dobro ime društva, krajev in ljudi daleč po Sloveniji. To je »Gobarski praznik«, ki si zasluži posebno poglavje, zato ga bomo tudi posebej opisali.

Srečanje Antona Kovačec st., Antona Kozar in Franca Zagoršaka ob kozarčku, za žamensko mizo v gostilni Šegula na Polenšaku, kamor radi zahajamo, je obudilo spomin na sv. Florjana – zaščitnika gasilcev. Zamisel je hitro obrodila sadove tudi med članstvom in leta 1994 smo prvič organizirali Florjanovo nedeljo z mašo. Udeležili so se je člani PGD Žamenci in PGD Polenšak. Po maši je bila pogostitev, druženje in lepa predstavitev gasilcev. Čez leto so se nam pridružili še gasilci iz Mezgovcev in nato še gasilci iz Dornave.

Občni zbori PGD Žamenci so redni uradni letni zaključek gasilskega dela. Občasno jim je bil dodan tudi »fašenk« in Valentinovo.

Skromna zahvala za delo v društvu so izleti. Že leta 1950 je zabeležen izlet v Sv. Trojico v Slovenskih goricah s konji in vozom, kjer je potekalo tudi tekmovanje.

Nepozaben, in za mnoge le enkrat viden, je bil leta 1995 izlet na Planico, ko smo hodili gledat smučarske skoke.

Po tem času so se v mesecu septembru odvijali izleti po celotni Sloveniji. Bila so vesela druženja, spoznavanje lepot Slovenije, običajev, navad, navezovanje novih in utrjevanje starih prijateljstev. To so dogodki in spomini, ki dajejo voljo za delo še vnaprej.

Gasilski dom Žamenci je gostil tudi mnoge druge dogodke: volitve, predavanja, sestanke, zaključke, piknike, slavlja rojstnih dnevo, gostije ...

V vsakem dogodku je bil tudi del kulturnega utrinka. Ljudje so prihajali in odhajali dobre volje, s pesmijo. Vedno je bilo veselo in verjamemo, da še bo. Novi gasilsko-vaški dom pa daje za to še več možnosti.

Franco Zagoršak

Dan žena

Prvo gasilsko Florjanovo na Polenšaku, 1994

Veselo je bilo v slovenski Istri

Volitve, referendumi ...

Igre na Gobarskem prazniku

Obiskovalci iz vseh vetrov

Nekateri padejo na gobarski praznik kar iz zraka

»Trezika« in Veronika z Gamsi

Gobarski praznik

V času rajnke države Jugoslavije so bile veselične zabave pogoste. V vsakem središčnem kraju posebej, kjer so domovala gasilka društva, je bila letno ena veselica celo obvezna za svoj obstoj. Denarja ni bilo od nikoder, takrat pa so sredstva dobivali le veliki, ki so se znašli po svoje. Tudi lokalna skupnost ni imela denarja za gasilstvo. Društva so se financirala s takšnimi prireditvami in tako s težavami gradila, dograjevala itd. Na Polenšaku je praznik žetve ter kruha in pogač bil že v razcvetu, medtem ko je pri nas še trajala veselica z raznim programom – od dirkanja s konji, vprego z vozom, s kolesarskimi vragolijami in tudi tekmovanje z mopedi, ki so takrat bili prava redkost. Zaradi obilice gob v naših gozdovih se je takratnemu vodstvu porodila ideja, da bi prireditev preimenovali v gobarski praznik.

Gobarski praznik v Žamencih je ime in dogodek, ki si zasluži častno mesto v delovanju PGD in VO Žamenci. Zrasel je iz našega okolja in naših ljudi; kot gobe po dežju. Bogati gozdovi Slomošine z gobami, obisk razstave gob na Celjskem obrtnem sejmu in razgovor z vodjem razstave in poznavalcem gob Mičotom, so rodili idejo o gobarskem prazniku. Sestali smo se Golub Jože, Kovačec Anton, Kovačec Franc in Zagoršek Franc ter dali v društvu pobudo, ki je bila dobro sprejeta. Pisalo se je leto 1977. Prijeli smo resno za delo. Dan pred prireditvijo smo odšli v gozd nabirat mah, listje, drevesa in nato v dvorani gasilskega doma ob zidu postavili oder za razstavo. Ustvarili smo pravo gozdno okolje. V nedeljo zjutraj nas je ob zori zbudil zvok sirene in vabil v gozd nabirat gobe. Vsak je obiskal svoje »punkte« za gobe. Pobrali smo tudi vse divje gobe oz. »frcaje« in se vrnili v dvorano. Tu smo razstavili vse, kar smo nabrali, opisali kar smo vedeli ali so nam povedali drugi. Ob tem smo se tudi sami učili. Prireditev je bila dobro obiskana in je navdušila obiskovalce, nam pa dala zagon za naslednje leto. Ko se je praznik še odvijal ob gasilskem domu, je bila to veselica s približno 400, 500 obiskovalci. Na odru so se zvrstili ansambli: Interval, Mavrica, Slovenjgoriški kvintet, Tone Kmetec in drugi.

Ker smo se zavedali, da je naše poznavanje gob preskromno, smo se vedno bolj navezovali

na strokovnjake. Dobili smo ga predvsem v g. Antonu Polerju, poznavalcu gob, piscu knjig, entuziastu in našem nadaljnjem dolgoletnem sodelavcu. Vedno bolj smo se zavedali pomena gob in s tem skrbi za okolje.

Z ureditvijo letnega prireditvenega prostora na igrišču smo uredili razstavo v naravnem okolju bližnjega gozda. Bili smo edini v Sloveniji. Tako je posebej do izraza prišla naša razstava, ki smo jo postavili naravnost v Obranov gozd, ki meji na naš prostor. Zato gre družini Obranz iz Mezgovcev za prostor v gozdu in družinam Janžekovič iz Mezgovcev, Burinovic, Kočevarjevim, Kovačecovic in Zagoršakovim iz Žamencev za parkirni prostor velika zahvala, da je ta praznik doživel tako veliko dimenzijo. Da dober glas seže v deveto vas, je dokaz ta, da nas na tej prireditvi obiskujejo gobarji iz vse Slovenije: od Murske do Kopra. Spoznali smo vedno več strokovnosti in tudi prijateljev. Udeleževali smo se drugih gobarskih razstav in veseli smo bili, ko so gobarji prihajali tudi z avtobusi na naš praznik. Zjutraj smo jih pričakali, jih nato popeljali skozi Slomošino na Polenšak in popoldan nazaj na razstavo in praznik. Gobarski praznik v Žamencih je postal ime in dogodek strokovnega dela z gobami, kulturnega programa, zadovoljstva preko dva tisoč obiskovalcev in veselega razpoloženja z znanimi ansambli: Gamsi, Korado in Brendi, Lisjaki, Mlade frajle, Mladi Dolenjci, Modri val, Nagelj, Okrogli muzikantje, Tone Verderber, Vesele Štajerke itd. K temu so prispevale tudi gobarske specialitete: golaž, pražene gobe, gibanice, dobra kapljica. Program so popestrili tudi padalci, konjenica, zabavne igre v tekmovalnem duhu ...

Prireditvi smo zadnja leta dodali tudi razstavo zdravnih zelišč iz našega okolja (okrog 130 vrst), razstavo in predstavitev lovskega društva Dornava - Polenšak in čebelarkega društva Dornava. To vse odraža našo skrb za okolje, katerega vrednosti se moramo zavedati. Ohranjajmo lepote in dobrote naše krajine tudi z in ob prireditvi, kot je gobarski praznik v Žamencih.

Franc Šuen, Franc Zagoršak

Priprava na razstavo

Gobarjenje na Rogli

Konjenica na Gobarskem prazniku

Srečanje motoristov

Planica, Planica ...

Mi na Planici

Športniki na oddihu

Mladi navdušenec na Planici

Šport v PGD in VO Žamenci

V času, ko je še obstajala organizacija mladih ZSMS, je šport spadal v to organizacijo. Po razpadu le-te pa se je priključil h gasilskemu društvu. V sedemdesetih letih so si takratni mladinci z gospodom Ivanom Kumrom na čelu z buldožerji očistili gozdno jaso in divjo rast na tako imenovanih »lednah« v Strejaci ter si uredili igrišče za mali nogomet. Te »ledne« so ležale takoj za mostom proti Mezgovcem, za Vajdovo domačijo čez Čreto. Na tem mestu se je mladina lep čas srečevala in rekreirala. Drugi tak prostor za druženje pa je bilo igrišče, ki je bilo v Brezovcih ob Slodnjakovi kapeli, na t.i. »brezovskih lednah«. A je prišel čas melioracij naših polj, kateremu je sledila še komasacija in že sta ti igrišči šli v pozabo. Tako je nastalo kmetijsko zemljišče. Po dolgih pregovarjanjih in prošnjah Antona Kovačeca in Franca Zagorška pa je prišlo do najemnega razmerja parcele, kjer je danes edini športno-rekreativni prireditveni prostor za ves vaški odbor Žamenci.

Na prireditvi ob dnevu žena leta 1993 je takratni mladinski aktiv beležil dobiček prireditve 54.000 dinarjev. Za ta znesek so izvedli nakup elektro kabla, dolgega 250 m, s katerim danes razsvetljujemo ta prostor.

V ta prostor je že takrat bilo potrebno vložiti veliko truda, da je iz gmajne in delno ribnika nastal kolikor toliko soliden prostor za travnato igrišče. V letu 1990 smo zgradili betonsko ploščo, ki je prekrita s kvarc materialom v dimenzijah teniškega igrišča. V letu 1995 smo igrišče opremili z razsvetljavo in tekočo vodo. Kasneje pa smo dodali temu prostoru tudi koš za ljubitelje košarke. Na tem prostoru razpolagamo z vkopano betonsko cevjo dimenzije $\phi 1200\text{mm}$, ki jo lahko uporabljamo za mokro vajo z MB. Ta prostor je naše društvo odkupilo od sklada kmetijskih zemljišč RS v letu 2004.

Prav v letošnjem letu ko praznujemo 60. obletnico društva, že na veliko potekajo gradbena dela za pridobitev novega igrišča za mali nogomet, katerega želimo modernizirati z asfaltno prevleko. S tem bi pridobili

površino, ki bi nam omogočala rekreativno dejavnost tudi v slabših vremenskih razmerah, saj je sedanji teren že po majhni količini dežja neuporaben in celo nevaren za rekreacijo zaradi drsečih blatnih tal. Na tem igrišču je bilo organiziranih že preko štirideset turnirjev. Na otvoritvi igrišča pa je potekal tekaški maraton po našem območju VO.

Od leta 2001 vsako leto organiziramo memorialni turnir v spomin na našega člana, športnika Francija Rižnarja.

Naši športniki v malem nogometu so domov prihajali s pokali in priznanji za osvojena visoka mesta na turnirjih od blizu in daleč. Vidne vloge za naše rezultate v tem športu so odigrali: Anton Primožič, Branko Primožič, Branko Vedlin, Janez Petek, Janko Petek, Jožef Petek, Štefan Golub, Vlado Žgeč in Zlatko Čuš. Kasnejša generacija: Anton Mernik ml., Boris Kočevar, Branko Janžekovič, Franc Antolič, Franc Čagran, Franc Kirič, Franc Rižnar, Marjan Kočevar, Miran Florjanič, Miran Žgeč, Rafko Antolič itd.

Kot športni navdušenci se že več kot dvajset let odpravimo na ogled planiških poletov v dolino pod Poncami.

V zimskem času, ko so bile zime zares mrzle, smo se rekreirali tudi ob igranju hokeja na ledu v »Arnušovi grabi« ali pa v »Švejčovem ribniku«. V današnjih milejših zimah pa je organizirana rekreacija v telovadnici OŠ Dornava, v naših novih prostorih vaško-gasilskega doma pa je omogočeno igranje namiznega tenisa. Privrženci šaha in kart pa se lahko v istih prostorih prav tako pomerijo med sabo.

Pred leti je nekaj časa pri nas delovala tudi strelska sekcija, ki nas je zastopala na več tekmovanjih. Akterji v tem športu so bili Josip Golub, Janko Vičar in Franc Kovačec. Njihovi nastopi so se vršili v strelski ligi.

Beležimo tudi nastop naših šahistov, ki so večkrat sodelovali v tekmovanju za pokal Maršala Tita. Kot nam pove že ime tekmovanja, se je čas tega dogajal še v bivši državi Jugoslaviji. Točnih akterjev žal ni na seznamih, kjer je zabeleženo to tekmovanje in njegov obisk.

Franc Šuen

Memorialni turnir Franca Rižnarja (1971 - 2000)

Bil je četrti otrok v družini Rižnar v Strmcu pri Polenškaku. OŠ je obiskoval v Dornavi, nato pa je nadaljeval šolanje v kovinarski smeri. Navdih za šport in gasilstvo je dobil od brata Stanka, zato je šel po njegovih stopinjah. Skupaj sta

na enem od turnirjev, na Forminu, izvajala izločevalne proste strele na 7 m, ki jih je na žalost takrat izgubil.

16. oktobra leta 2000, ko mu je odpovedalo srce, nas je slovo od našega Francija zelo razžalostilo, saj je njegova smrt udarila vsakega našega člana naravnost v srce. Bil je priden fant, aktiven v športu in gasilstvu. Nastopal je v novo nastali tekmovalni desetini, in sicer kot napadalec C. Pri vseh naših prireditvah je sodeloval kot natak. Vsakomur je rad priskočil na pomoč pri delu. V športnem delovanju je rad igral nogomet, na kožo mu je bila pisana vloga vratarja. Z njegovo pomočjo smo osvajali zmage in turnirje. Sodeloval je tudi v košarki, v kateri se je znal nadigravati. Rad je tudi zahajal z nami v Planico. Zato smo se leta 2001 odločili, da pripravimo prvi memorialni turnir v malem nogometu v njegov spomin. Turnir se je že na začetku lepo prijel in v lanskem letu smo zabeležili rekordno število ekip, 16. Ta turnir nima komercialnega namena, zato vse ekipe vedno nastopajo brez startnine, kar je danes že prava redkost, če ne celo izjema. Mi pa tako ohranjamo spomin na našega gasilca – športnika Francija Rižnarja.

Na nogometnem turnirju

Naš prvi dom, 1952

Širitev dvorane, 1963

Mladinski »HORUK«, 1977

Nova kapa gasilskega doma, 1994

Gradili smo ...

Društvo je ob svojem nastanku imelo prostore v Brezovcih pri Šoštarčevih, kjer je bila tudi oprema. Po selitvi v Žamence pa so tukaj začeli graditi gasilki dom.

Večinsko delo zemeljskega izkopa so opravili udeleženci predvojaščine na Polenškaku. Naš takratni poveljnik tov. Jože Antolič je kot rezervni vojaški oficir poučeval na tem tečaju in obenem uredil, da je prišlo v Žamence na delovno akcijo približno 40 mladeničev, ki so opravili delo le za »hvala lepa« in malo malice. Stene so takrat zbutali Ficijanovi delavci iz Kicarja. Ostala dela so ob priložnosti postorili sami.

Dom so leta 1952 slovesno odprli. V letih 1952 in 1963 se je dograjevala oz. širila in podaljšala dvorana, hkrati pa je celotni objekt dobil opečno kritino. Mladinska soba spodaj in kuhinja zgoraj sta bili zgrajeni leta 1977. V letu 1994 pa smo odvrgli dotrajano opečno kritino ter polovico strehe prekrili z opeko bobrovec, drugo polovico pa s salonitnimi ploščami. Novo elektroinstalacijo in fasado smo dodali leta 1995. Preureditev dvorane smo uredili v letu 1999 v počitniških mesecih. Sledila je manjša sanacija garaže in to je bilo tudi zadnje gradbeno delo na starem gasilskem domu do njegove porušitve.

Franc Šuen

Ob tem domu smo veliko doživeli

Nova kapa
Franc Zagoršak

*Naš dom ima pa novo kapo,
novo streho naš dom ima,
so mu dali jo gasilci,
člani društva Žamenskega.*

*Sirena že ob sedmih vabi,
vse gasilce, gremo! Zbor!
Kava, šilček nas pozdravi,
voljo da nam in zagon.*

*Začeli hitro smo raziskovati,
opeko staro dol metati.
Streha kaže rebra gola,
bo treba late, špire zamenjati.*

*Šuen štriha vse počez,
še brada mu rjava je.
Stanko, Štef pa sta natakarja,
ki gasita žejo, da se kaj ne vžge.*

*Poveljnik pravi: »Gremo fantje!«
s severa se oblači.*

*Srečko kliče: »Daj mi cigel«,
že se prva vrsta rdeči.*

*Jože kima, kaj bo z blagajno,
oh – to delo je za generacijo,
gospodar pa si le misli,
skozi streho teklo več ne bo.*

*Si podajajo dekleta cigel,
Milica pa si želi,
da tak tekoče bi vse teklo,
na državnem jim s cevmi.*

*Predsedniku se duša smeje,
pridni so to člani vsi,
kdor pa od daleč nas le »šimfa«,
naj streha bode ga v oči.*

*Zvečer, ko delo smo končali
in zaposlili kelnarje pa kuharice,
s pesmijo vse poživali,
si zaželeli še kako srečanje.*

Gradnja v letu 2006 – 2007

Ob obnovitvi garaže v starem gasilskem domu se je kar od same nuje porodila zamisel, da bomo morali zavihati rokave in se smelo pripraviti na novo gradnjo. Nikomur ni prišla ideja, od kod bodo prišla finančna sredstva. Takoj je postalo jasno, da več bomo naredili, hitrejša in uspešnejša bo gradnja. V začetku leta je bil organiziran sestanek celotnega VO Žamenci z eno točko dnevnega reda – gradnja vaško-gasilskega doma. Odziv "Ljudstva" in članstva je dal vedeti, da se nemudoma lotimo te zadeve. Po vaseh VO Žamenci in okolici smo pričeli s prošnjami za les, ki smo ga potrebovali za ostrežje in vse ostalo. Nabiralna akcija je potekala nad pričakovanji, zbralo pa se je tudi nekaj finančnih sredstev. Na občnem zboru leta 2006 smo imenovali gradbeni odbor in ga tudi potrdili. Andrej Golob, Branko Primožič, Franc Čagran, Franc Šuen, Franc Zagoršak, Josip Golub in Jože Leben so postali nosilci tega projekta. 23. maja 2006 je bil začetek konca starega gasilskega doma. Odstranili smo staro opečno kritino in salonitne plošče, nato je sledil odvoz lesa starega ostrežja in tedaj so stroji gradbene mehanizacije Ciglar lahko pričeli z rušitvijo in odvozom stare opeke, blata in kamenja. Sledil je nov poglobljen izklop. Veselje do dela ni pojenjalo, je pa nastal problem tritedenskih padavin, ki je dodobra napojil zemljišče. Napočil je čas, ko smo lahko zabetonirali temelje v suhem in temeljno ploščo v mokrem vremenu.

Blato, voda in burna nevihta sta nas odgnali samo za uro do dve in že smo delo dokončali in bili na trdnih tleh. Kako nam je odleglo. Sledila je zidava objekta in prišli so mojstri zidarji od blizu in daleč ter dvignili zidove do zelene višine. Ob tem smo spoznali, da imamo v našem društvu »tihe« zidarje. Sledila je akcija - konstruiranje plošče. Ploščo in nosilce smo »fršolali« štirinajst dni, seveda po urah v popoldanskem času.

Ploščo smo betonirali od 16. ure popoldan pa do 3. ure zjutraj, se vmes srečali z okvaro stroja, izrednimi nevihtami, strelami in tudi brez elektrike smo bili precej časa. Zjutraj ob 4. uri smo ob zadnjih kozarcih opazovali ploščo, kako se iz nje vali megla. Takrat je bil užitek popoln. Sledila je nadaljnja gradnja in že je dom dobival pogoj, da dobi kapo. Kapo smo izdelovali mesec dni. Po akciji celotnega VO je bila streha pokrita z več kot 14.000 kosi bobrovca. Ker je zima v tem letu bila zelo mila, se je naše delo v gradnji končalo dan pred božičem in pričelo takoj po novoletnih praznikih. Tako je dvorana že dobivala svojo podobo. Pri tej priložnosti nam je v pomoč priskočilo podjetje TAMES in nam s plačilom na zaupanje dobavilo in zmontiralo kompletno centralno ogrevanje ter

Prvi prispevek vaščanov - les

Skoraj bomo iz blata

vso elektroinštalaterstvo. Na zaup je tudi estrih v dvorani, kuhinji in hodniku in že se je lahko naš občni zbor v letu 2007 odvijal v novih, a še ne dograjenih prostorih.

V pomladnem času, ko so zacvetele rožice, je v lepi barvi zacvetel tudi naš novi vaško-gasilski dom z lepo urejeno okolico. Tu nam je na pomoč priskočilo tudi železniško podjetje, ki je v Moškanjcih izvajalo remont tirnic oz. dograditev, in tako smo dobili preko 400 m³ materiala za naš razširjeni prireditveni parkirni prostor ob lipi. Otvoritev doma se je odvijala 17. maja 2007, ko nas je obiskal predsednik GZ Slovenije Ernest Eöry. Otvoritev sta izvedla g. župan Rajko Janžekovič in predsednik PGD in VO Žamenci Franc Šuen. Blagoslov sta opravila farna župnika g. Slavko Štefko (cerkev sv. Marije – Polenšak) in g. Emil Križman (cerkev sv. Doroteje – Dornava).

Vloge članov oz. zadolžitve gradbenega odbora: Josip Golub – ogromno gradbene tehnike, tudi materialov in idejno zamisel za izgled doma; Franc Zagoršak – organizacija del, nabavljanje lesa, financ; Branko Primožič – nabava lesa, financ, ob času pa sodelovanje v gradnji; Jože Leben – izdelava ostrejša ter knauf sistema v prostorih; Andrej Golob – sodelovanje pri lesenem

delu objekta, vso »fršolanje« ter druge aktivnosti; Franc Čagran – vodja zidanja, betoniranja plošč in temeljev itd.; Franc Šuen – nič kaj predsedniško delo, ampak s svojo trmo, vztrajnostjo in iznajdljivostjo opogumljal vse k delu in pomirjal gradbene debate. Moje prepričanje je, da naj vsak dela tisto kar zna in bo vse OK. Pri tej gradnji smo vsi veliko postavili, člani gradbenega odbora in ostali. Skupaj smo gradnji tako namenili približno 16.000 prostovoljnih delovnih ur in prepričan sem, da ko se nam je 17. maja zgodila otvoritev, se še nismo zavedali, kako veliko pridobitev dobivamo za naš VO in PGD Žamenci. Želja je, da se ti prostori uporabljajo redno in služijo vrsto let svojemu namenu.

Gasilska

Anka Šoštarič, Betka Janžekovič

*Oj, gasilke in gasilci
in ostali gosti vsi,
v Žamencih ste dobrodošli,
od koderkoli ste prišli.*

*Mi smo danes vsi presrečni,
da lahko pokažemo,
kaj se v krogu da narediti,
če vaščani složni smo.*

*Z nami zdaj se veselite
dragi gosti cenjeni
in nam kakšno še recite
v pomoč z izkušnjami.*

*Vedno z nami je ob delu
naš zavetnik svet Florjan,
z njim pa Jezus in Marija
s pozdravom »Na pomoč«!*

*Ponosni smo na trud in voljo
našega predsednika,
je vaščanom dal poguma,
začela se je akcija.*

*Lani v maju bil porušen
naš je dolgoletni dom,
željo novega zgraditi
nosi vsak vaščan krajan.*

*Na istem mestu sredi Žamenc
ponosno novi dom stoji,
na njem izražene pohvale
vsem, ki so pomagali.*

*Leto dela je okoli,
ko veselo vzklikamo:
»Hvala Bogu za slovesnost
našo otvoritveno«.*

Med ciklusom gradnje in otvoritve smo bili deležni tudi pomoči v hrani in pijači; tako smo dobili pet svinj, težkih približno 180 kg, 80 piščancev in preko 800 litrov vina. Vsem, ki ste karkoli darovali hrano, pijačo in denar, še enkrat velika hvala in z gasilskim pozdravom »NA POMOČ«!

Franc Šuen

Posvet o ...

Da ne bo več natekalo

Postal bom lep

Slovesna otvoritev

Dobitniki zahval

Dobitniki ZLATIH zahval

Dobitniki SREBRNIH zahval

Dobitniki BRONASTIH zahval

Gradbeni odbor

Članstvo na dan občnega zbora dne 16. 2. 2008

ANTOLIČ	Franc	Žamenci
ANTOLIČ	Rafko	Tibolci
ANTOLIČ	Rastislav	Žamenci
BELŠAK	Dejan	Slomi
BELŠAK	Jani	Slomi
BELŠAK	Janko	Slomi
BRATUŠA	Špela	Dornava
BRUS	Danilo	Prerad
BRUS	Matej	Prerad
BRUS	Simon	Prerad
BRUS	Vanja	Prerad
BURINA	Irena	Žamenci
BURINA	Slavko	Žamenci
CVETKO	Jože	Brezovci
ČAGRAN	Franc	Žamenci
ČAGRAN	Natalija	Žamenci
ČAGRAN	Primož	Žamenci
ČAGRAN	Simon	Žamenci
ČAGRAN	Stanko	Žamenci
ČAGRAN	Terezija	Žamenci
ČUŠ	Aleksander	Žamenci
ČUŠ	Stanislav	Žamenci
ČUŠ	Suzana	Žamenci
ČUŠ	Zlatko	Žamenci
DOVEČAR	Maks	Strejaci
FEKONJA	Borut	Strejaci
FEKONJA	David	Strejaci
FEKONJA	Ivanka	Strejaci
FEKONJA	Srečko	Strejaci
FEKONJA	Valerija	Strejaci
FLORJANIČ	Franc	Strejaci
FLORJANIČ	Miran	Strejaci
FLORJANIČ	Roman	Strejaci
GOLOB	Alen	Prerad
GOLOB	Andrej	Dornava
GOLOB	Andreja	Dornava
GOLOB	Damjan	Brezovci
GOLOB	Danilo	Brezovci
GOLOB	David	Prerad
GOLOB	Matej	Prerad
GOLOB	Olga	Prerad
GOLOB	Sašo	Dornava
GOLOB	Zinka	Slomi

GOLUB	Bojan	Žamenci
GOLUB	Jože	Žamenci
GOLUB	Štefan	Žamenci
GOLUB	Štefan	Žamenci
GRANDA	Milan	Slomi
HORVAT	Ivan	Strmec pri Polenšaku
JANŽEKOVIČ	Betka	Brezovci
JANŽEKOVIČ	Denis	Brezovci
JANŽEKOVIČ	Gregor	Slomi
JANŽEKOVIČ	Jakob	Strejaci
JANŽEKOVIČ	Jožica	Strejaci
JANŽEKOVIČ	Peter	Strejaci
JANŽEKOVIČ	Rajko	Brezovci
JANŽEKOVIČ	Sabina	Strejaci
JANŽEKOVIČ	Zvonko	Brezovci
KIRIČ	Franc	Slomi
KOČEVAR	Marjan	Žamenci
KOVAČEC	Anton	Žamenci
KOVAČEC	Franc	Žamenci
KOVAČEC	Franci	Žamenci
KOSI	Sonja	
KRAJNC	Jernej	Brezovci
KRAJNČIČ	Beno	Žamenci
KRANJČIČ	Zvonko	Strejaci
KVAR	Martin	Bratislavci
KVRŽIČ	Mirko	Žamenci
LAJH	Manuel	Strejaci
LAURA	Aleš	Brezovci
LEBEN	Aleksander	Slomi
LEBEN	Darja	Mezgovci
LEBEN	Jože	Slomi
MERNIK	Anton	Slomi
MERNIK	Anton	Slomi
MERNIK	Leopold	Slomi
MERNIK	Marija	Dornava
MERNIK	Marko	Slomi
MUNDA	Frančka	Brezovci
MUNDA	Klavdija	Brezovci
MURŠIČ	Ernest	Slomi
MURŠIČ	Ivan	Slomi
MURŠIČ	Marjan	Slomi
OSEBEK	Marjeta	Strejaci
OSEBEK	Ozvald	Strejaci

OSEBEK	Ožbalt	Strejaci
PETEK	Jože	Strejaci
PETEK	Maks	Slomi
PETEK	Vinko	Brezovci
PINTARIČ	Janez	Ptuj
PINTARIČ	Jože	Brezovci
PINTARIČ	Marija	Brezovci
PINTARIČ	Monika	Ptuj
PINTARIČ	Petra	Ptuj
PLOHL	Betka	Slomi
PLOHL	Danica	Brezovci
PLOHL	Jožef	Slomi
PLOHL	Nejc	Slomi
PLOHL	Tomas	Lasigovci
PRIMOŽIČ	Branko	Lasigovci
PRIMOŽIČ	Anton	Brezovci
PRIMOŽIČ	Frančiška	Lasigovci
PRIMOŽIČ	Milica	Brezovci
PRIMOŽIČ	Andrej	Lasigovci
PRIMOŽIČ	Danijel	Lasigovci
RIŽNAR	Terezija	Strmec pri Polenšaku
ROJKO	Branka	Slomi
SIMONIČ	Ivan	Brezovci
SIMONIČ	Jernej	Brezovci
SLODNJAK	Marjan	Brezovci
ŠEGA	Borut	Dornava
ŠILAK	Davorin	Brezovci
ŠOŠTARIČ	Alojz	Slomi
ŠOŠTARIČ	Alojz	Slomi
ŠOŠTARIČ	Anka	Slomi
ŠOŠTARIČ	Anton	Slomi
ŠOŠTARIČ	Branko	Brezovci
ŠOŠTARIČ	Jože	Brezovci
ŠOŠTARIČ	Jože	Brezovci
ŠOŠTARIČ	Leon	Slomi
ŠOŠTARIČ	Matej	Brezovci
ŠOŠTARIČ	Sandra	Slomi
ŠOŠTARIČ	Sašo	Brezovci
ŠOŠTARIČ	Terezija	Brezovci
ŠUEN	Aleš	Slomi
ŠUEN	Franc	Slomi
ŠUEN	Jožica	Slomi
ŠUEN	Klavdija	Slomi

TURNŠEK	Franc	Žamenci
VEDLIN	Branko	Žamenci
VESENJAK	Franc	Strmec pri Polenšaku
VIČAR	Simon	Strejaci
VIŠENJAK	Rebeka	Slomi
ZAGORŠAK	Katarina	Žamenci
ZAGORŠAK	Franc	Žamenci
ZAGORŠAK	Stanko	Žamenci
ŽGEČ	Danijel	Žamenci
ŽGEČ	David	Žamenci
ŽGEČ	Miran	Žamenci
ŽGEČ	Mitja	Strejaci
ŽGEČ	Vlado	Strejaci
ŽVEGLA	Andrej	Žamenci
ŽVEGLA	Romana	Žamenci

Vabljeni na gobarski praznik

Predsednik z botri, 1998

Svečani gostje z botri, 2002

Botra

Botri in donatorji društvu

Za uspešno finančno plat v društvu je zelo pomemben dejavnik donacija. Pri nakupu oz. dobavi večje tehnične zadeve (avto, MB), nabavi prapora in tudi pri gradnji ne moremo brez botrov oz. donatorjev. V zadnjem času, ob nastanku novih lokalnih skupnosti, je ena izmed njih prav gotovo Občina Dornava. To se ne dojema samo kot »botrstvo«, ampak tudi kot zajamčena sredstva iz občinskega proračuna za društveno dejavnost.

Botri ob nakupu avtomobila Peugeot-Boxer leta 1998 so bili:

Anton Kovačec ml. (Žamenci),
Branko Vedlin (Žamenci),
Elizabeta in Janko Mislovič (Dornava)
in takratni župan v imenu Občine
Dornava, mag. Anton Velikonja.

Ob nakupu MB Power-jet so bili botri naslednji:

Franc Terbuc (Prerad),
Josip Golub (Žamenci),
v imenu občine Dornava takratni župan
g. Franc Šegula in v imenu GZ občine
Dornava predsednik tov. Jože Hojnik.

Botrstvu so ob pridobitvi novega prapora v letu 2003 pristopili: Elizabeta in Janko Mislovič, v imenu Občine Dornava pa takratni župan g. Franc Šegula. Pozabiti pa ne smemo tudi na nosilce trakcev.

Ob novozgrajenem vaško-gasilskem domu se nismo odločili za botrstvo, pač pa smo vsem, ki so nam finančno posebej pomagali izročili zlate, srebrne in bronaste plakete ter zahvale. Za 16.000 prostovoljnih delovnih ur, ki so jih naši člani vložili v gradnjo, ne more biti noben finančni vložek večji. Izdatneje je v tem projektu pomagala Občina Dornava z gospodom županom Rajkom Janžekovičem, ki je prispevala 90.000 € iz proračunskih sredstev.

Vsako leto naš Gobarski praznik finančno podpirajo tudi domači obrtniki:

Janez Vičar (Strejaci),
 Josip Golub (Žamenci),
 Milan Granda (Slomi),
 Vrtnarstvo Kovačec (Žamenci).

Da našega dela ne cenijo le doma, ampak tudi drugje, nam dokazujejo z donatorstvi naslednji obrtniki:

Alojz Novak (Bratislavci),
 Branko Ciglar (Dornava),
 Darinka in Stanko Šegula (Polenci),
 Dušan Vajda (Polenci),
 Franc Terbuc (Prerad),
 Franc Večerjevič (Osluševci),
 Janez Lah (Mezgovci),
 Jurij Valenko (Dornava),
 Marjan Cigula (Dornava),
 Mirko Slodnjak (Dornava),
 Sandi Petek (Dornava),
 Slavko Vilčnik (Prerad),
 Sonja Glazer (Mezgovci),
 SKEI AGIS Ptuj,
 SKEI TALUM Kidričevo ...

in več donatorjev z manjšimi sredstvi, katerim smo prav tako hvaležni za njihovo pomoč:

Branko Vedlin (Žamenci),
 Branko Veselič (Dornava),
 Boris Lajh (Dornava),
 Boris Šegula (Mezgovci),
 Cvetka Jurak (Moškanjci),
 Davorin Peteršič (Dornava),
 Devid Kozar (Dornava),
 Franc Hanželič (Dornava),
 Franc Vrabl (Mezgovci),
 Ivan Žinko (Moravci),
 Janez Meško (Mezgovci),
 Janko Cigula (Dornava),
 Jože Peteršič (Dornava),
 Milan Belšak (Mezgovci),
 Pavel Matjašič (Dornava),
 Prelog (Mezgovci),
 Srečko in Angela Šegula (Mezgovci),
 Vlado Kelenc (Zamušani).

Franc Šuen

Prapor s trakci, 2003

Župan Rajko Janžekovič ob slovesni otvoritvi novega doma

Boter s pokalom

Vaški odbor Žamenci

Vaški odbor (VO) je oblika organiziranosti lokalne skupnosti. Nastali so z ustanovitvijo občin leta 1995. Občina Dornava je razdeljena na štiri VO: Dornava, Mezgovci ob Pesnici, Polenšak in Žamenci. VO Žamenci zajema pet vasi: Brezovci, Slomi, Strejaci, Strmec pri Polenšaku in Žamenci.

VO Žamenci leži na nadmorski višini 220-270 m, v središču občine Dornava. Obsega približno 1000 ha površin. Pretežni del je hriboviti del Slovenskih goric, manjši del je v pesniški dolini. Zemljišča v hribovitem delu so pretežno ilovnata in zato težka za obdelavo. Nekoč so ilovico uporabljali za izdelavo opeke ali butanje hiš in gospodarskih objektov, ki jih je še nekaj ohranjenih. Tu in tam so še manjše »rude«, kjer so izkopavali pesek (špric) ali mivko za gradnjo hiš. V ravninskem delu do reke Pesnice je zemlja mešanica ilovice, glin in proda. Vse kmetijske površine so obdelane; kjer je možna strojna obdelava prebivalstvo prideluje v večini pšenico, ječmen, koruzo, buče in povrtnine za lastno porabo ali trg. Ukvarjajo pa se tudi z živinorejo (govedorejo, prašičerejo, perutninarstvom), zato so potrebni travniki in pašniki. Strmejše lege (Strmec) so posajene z vinsko trto in dajejo odlično vino. Nekaj je tudi sadovnjakov.

Več kot polovico površin VO Žamenci pokrivajo gozdovi. Predvsem je znana Slomošina s preko 500 ha gozdov, ki so pretežno listnati. V njih je največ bukve, hrasta, gabra, manj pa je smrek in slovenjegoriškega rdečega bora. Iglavci se močno sušijo. V Slomošini pa živijo tudi različne živali. Tu gnezdi zaščitena ptica zlatovranka, precej pa je tudi divjačine, posebej srnjadi. Gozdovi so bogati tudi z gobami in zelišči.

V času turških napadov je bila Slomošina pribežališče in skrivališče za bližnje in daljne prebivalstvo. V ravninskem delu, med Žamenci in Strejaci, je gozdni kompleks Čreta, ki je zaščiteno naravovarstveno območje državnega pomena, zaradi močvirske logarice, vetrnice. Tu so še ostanki nekdanjega potoka Brnca, ki je bil bogat z ribami.

Krajane povezuje približno 24 km lokalnih cest in javnih poti, od katerih je 20 km asfaltiranih.

Tu je še enkrat toliko poljskih in gozdnih cest, ki so za opravljanje dejavnosti prebivalstva nujno potrebne. Cesta Dornava – Žamenci je bila zgrajena šele leta 1912. Pred tem je prebivalstvo uporabljalo cesto pod goro skozi Strejace in Tibolce, proti Moškanjcem ali proti Polenšaku.

Zgodovina naših krajev pa seže še dalje nazaj. V Strejaci so ostanki temeljev rimske stavbe, velikosti 40 x 60 m, najden je tudi starorimski grob. V Slomih se bivališča omenjajo že iz neolitske dobe. Ko je leta 1178 Dornava (od Turnova) prešla iz rok rimskega cesarstva v roke Salzburške škofije, se v prevodih omenja tudi gora »Baruoz« z vinogradi, travniki, gozdovi in drugim posestvom ležečim okoli gore, kar je sklepati na naše kraje. To obdobje je bilo prepleteno z mnogimi vojnami, zato so se tukaj pogosto menjavali gospodarji. Reka Pesnica je bila dolgo mejna reka med Solnograško škofijo, Bavarci in Obri. Lahko bi rekli, da je bila meja med zahodno in vzhodno Evropo. Posesti so spadale pod velikonedeljski križniški red, madžarske velikaše, ptujske gospode ali druge gospodarje.

Sicer se pa uradno naši kraji prvič omenjajo ob večjem popisu, leta 1322, kjer so zapisane »hube« – kmetije, ki so plačevale desetino. Tako kot posamezne kmetije oz. gospodarji so se združevali ali povezovali razni zaselki ali vasi. Iz tega razloga je težko v celoti povezati zgodovino neke vasi do današnjih dni.

Večji popis krajev in prebivalstva zaradi premoženja je bil izveden leta 1542, zaradi nevarnosti Turških napadov, in s tem dajatev za obrambo.

Na vojaškem zemljevidu cesarja Jožefa II. (1763-1787) je vseh pet naših krajev omenjenih s podatki, ki so bili namenjeni takratnim vojaškim potrebam: oddaljenost od sosednjih krajev (ur hoda), prehodnost cest, potokov, mostov, razgibanost terena.

Franciscejski kataster iz leta 1824 prikazuje razvid zemljišč naših krajev v času Kraljevine Jugoslavije, ki je bila razdeljena na banovine. Pri nas je bila Dravska banovina (1929-1941). Takratna občina Polenšak je zajemala kraje: Bratislavci, Hlaponci, Polenci (z naselji Brezovci, Hlaponci, Polenci),

Polenšak, Prerad, Slomi (z naselji Slomi, Strejaci, Žamenci), Tivolci (z naselji Pritenska, Strmec). Po drugi svetovni vojni so dobila naselja imena in razdelitve, kot jih imajo še danes.

Pomembno vlogo je imela tudi cerkvena organiziranost. Prvotno znana pripadnost je k velikonedeljski fari v 13. stoletju. Kasneje smo spadali k fari sv. Lovrenca (Juršinci), del pa tudi k fari sv. Marjete (Gorišnica). Od ustanovitve fare na Polenšaku leta 1870, pa smo farani Marijinega obiskanja na Polenšaku.

Osnovno šolo so nekoč otroci obiskovali na Polenšaku. Zasilna šola je bila tu že v času Marije Terezije leta 1788. Redna šola je bila ustanovljena leta 1815. Po 2. sv. vojni so, najprej otroci bližnjih vasi, nato pa še ostali, začeli obiskovati OŠ v Dornavi, ki jo obiskujejo še danes.

Žandarmerijska postaja je bila v Juršincih, Gorišnici in danes Policijska postaja Ptuj.

Prebivalstvo je zaposleno pretežno v Dornavi, na Ptuj, v Kidričevem ali pa se ukvarja s kmetijstvom. V petih vaseh je 7 obrtnikov. Z veseljem tudi ugotavljamo, da mladi ostajajo oz. se vračajo v naše kraje. Skupno živi danes tu 337 prebivalcev v 101 gospodinjstvih.

Vsa naselja so razložena po hribih in dolinah. Veseli in ponosni smo, da živimo v tako lepem okolju naše lepe Slovenije. Radi se družimo ob delu ali pesmi, ob kozarčku ali kavici.

Tudi našo prihodnost vidimo ob delu, v dobrih odnosih, druženju, ohranjanju lepe in čiste narave, v napredku.

Franc Zagoršak

Naša fara je Polenšak

Otvoritev modernizirane ceste

Gradili smo telefonijo

Prebivalstvo v naših krajih nekoč in danes

Vas	leto 1800	leto 1900	leto 1948	leto 2008*
Brezovci	66	78	109	95
Slomi	83	79	65	97
Strejaci	74	50	70	55
Strmec pri Polenšaku	23	74	66	49
Žamenci	56	70	65	78

* Za leto 2008 so v tabeli uradni podatki Upravne enote, ki se lahko razlikujejo od naših podatkov, saj za vse ne vemo, kje so prijavljeni in kje živijo.

Kramperova kapela

Petkov križ

Frničova kapela

Arnečov križ

Brezovci

Vas Brezovci leži na SV delu naše občine, spada v VO Žamenci in v župnijo Marijinega Obiskanja na Polenšaku. Meji s sosednjimi vasi: Lasigovci, Prerad, Slomi in Strmec pri Polenšaku. Ceste, ki nas povezujejo, so bile včasih makadamske (gramozirane), danes so asfaltirane. Ljudje se v večini preživljajo s poljedelstvom in živinorejo. V vasi imamo tudi tri večje kmetije: Kmetijo Janeza Janžekoviča, Kmetijo Marjana Slodnjaka in Kmetijo Silva Volgemuta. Imamo tudi farmo piščancev pri Slodnjakovih ter manjši rekreacijski center »Pužovo jamo«, ki je še v nastajanju in urejanju. Na tem mestu se srečujemo in družimo vsi iz celotne vasi. Med vaščani Brezovcev se je tudi porodila ideja o pripravi presmeca, največ zaslug pri tem pa ima Janez Janžekovič st. Tisti teden pred cvetno nedeljo si vse pripravimo in presmec v soboto tudi naredimo. Pri tem povabimo k sodelovanju vse vaščane. Na cvetno nedeljo ga moški odnesejo v našo farno cerkev na Polenšak, potem pa ga postavimo pri Slodnjakovi kapeli. Letos je to že peto leto zapored, nato pa vedno sledi družabno srečanje. Vsako leto si organiziramo tudi pohod z baklami k polnočnici.

V vasi pa imamo tudi štiri kulturne znamenitosti:

Petkov križ, ki stoji v gozdu, na razpotju ceste Brezovci-Lasigovci je postavljen kot privid Petkovega očeta. Ko se je vračal iz Polenšaka je videl človeka jezdit brez glave in takrat se je odločil, da bo tu postavil križ.

Frničova kapela stoji na jasi ob cesti. Postavljena je bila leta 1898, postavila pa sta jo Franc in Marija Florjanič kot zaobljubo, da ko postavijo hišo, bodo postavili še kapelo in to se je tudi zgodilo. V njej je kip sv. duha in sv. družina.

Krampergarova (Slodnjakova) kapela stoji na sredi vasi, postaviti jo je dal Erlich. Od njega so namreč Slodnjakovi

Priimki v Brezovcih

Priimek	Domače ime	Št. članov
Arnuš		4
Bezjak	Kolmanovi	6
Golob		4
Hojnik, Volgemut	Ernetekovi	6
Janžekovič	Belušovi	7
Kovačec	Frničovi	2
Krajnc		5
Krušič		2
Laura		4
Munda	Paholinčovi	3
Munda, Petek		7
Petek	Benkovi	1
Petek	Furbosovi	1
Petek	Kukčovi	1
Pintarič		2
Plohl	Lukačovi	2
Plohl, Weingerl	Frlokovi	2
Potrč		4
Primožič, Dajčar	Videkovi	4
Simonič	Arnečovi	2
Simonič	Petkovi	2
Simonič		6
Slodnjak	Krampergarovi	1
Šilak	Jurkovi	3
Šoštarič	Pužovi	3
Šoštarič ml.		4
Zorko	Balažurovi	2

kupili to kmetijo. Pri kapeli imamo vsako leto žegen velikonočnih dobrot, v maju pa ob vikendih šmarnice.

Arnečov križ so postavili Simoničevi, in sicer Anton in Antonija leta 1937 na srečno ozdravitev oz. oživitev hčerke Marije, ki jo je oživel dr. Rus. Leta 1988 ga je obnovil Simonič Janez .

Brezovci imajo po neuradnih podatkih danes 88 prebivalcev.

Betka Janžekovič

Žegnanje v Brezovcih - nekoč

Brezovci - s presmecom velikanom

Slomi

Klajžarov križ

Vas Slomi se nahaja v srednjem delu naše občine. Od hišne številke 1 do končne številke je kar 2,5 km. Naselje je redkeje poseljeno, povezuje pa ga asfaltirano vozišče.

Prvič je vas omenjena v zapiskih leta 1322, kot naselje s sedem in pol hub. Ena huba oz. kmetija pa je premogla približno 6-7 ha zemlje. Prvi zapisi o prebivalstvu omenjajo leto 1869, ko je v vasi živelo 82 duš. Zanimiv pa je podatek, da je ob koncu 2. svetovne vojne vas štela samo še 65 duš, kar pomeni, da se je prebivalstvo zmanjšalo. Danes, leta 2008, pa šteje naša vas 89 prebivalcev. V vasi je 27 stanovanjskih in 16 gospodarskih objektov.

V gozdu, t.i. Slomošini, se nahaja križ, kot spomin na nesrečen dogodek. Križ sta postavila Janez in Marija Toplak iz Dornave. Pri Golobovih pa stoji Klajžarov križ, ki sta ga postavila Andrej in Gera Klajžar, ki sta leta 1896 tu kupila kmetijo. Ker sta bila zelo verna, sta dala postaviti križ. Slomi imajo tudi svoj simbol, in sicer kravo.

Pomembno je tudi omeniti gospoda, ki je nekoč živel v Slomih in bi zanj lahko rekli, da je najbolj prepoznaven Slomovčan. V mislih imam dr. Jožeta Pukšiča, živinorejskega strokovnjaka, ki je doktoriral leta 1965. V Evropskem združenju rejcev goveda lisaste pasme je zastopal Jugoslavijo in bil več let podpredsednik tega združenja, kar med drugim priča o njegovi prepoznavnosti.

V Slomih beležimo 4 večje požare, in sicer pri Mlinarovih leta 1950 in 1954, pri Ernetekovih leta 1977 in pri Furbosovih leta 1972, ko je 6. novembra udarila strela. Ker zaradi obilice snega dostop z vozili ni bil mogoč, so gasilci bolj gasili s snegom kot z vodo. Uničeno je bilo gospodarsko poslopje z živino.

Razvoj naše vasi beležimo v zadnjih dvajsetih letih. Tako smo v letu 1989 prišli do prvih telefonskih priključkov in doživeli modernizacijo ceste vaj tam, kjer so ob cesti hiše. Velike zasluge ob teh pridobitvah sta imela Jožef Kranjc za telefon, Alojz Šoštarč st. pa za cesto. Kot predsednik gradbenega odbora je podpisoval tudi tam, kjer se niti predsednik KS Polenšak ni upal.

V letu 1996, ko smo pridobili vodovodno omrežje, je hkrati izvajano tudi vse potrebno za kabelsko omrežje KTV Dornava. Pri tem projektu je za našo sliko v svet ogromno pripomogel Janko Vičar.

V novejšem času pa ima v Slomih svoj dom tudi lovska družina Dornava - Polenšak, ki je posestvo in hišo na katerem stoji lovski dom, odkupila od Obranovih staršev.

Srečevanje vaščanov je tradicionalno za velikonočne praznike, in sicer od sobote do ponedeljka, ko se zakuri velikonočni ogenj in gori vse tri dni. Material za kres nabavimo v Slomošini, saj tam izpulimo šture od smrek in borov. Današnji dan to delamo s traktorji, nekoč so pa te šture pulili fantje iz vasi. V preteklih časih so jim pomagali tudi Mesorovi junci. Seveda pijače in dobre volje tu nikoli ne zmanjka. To je edinstvena tradicija, ki traja od nekoč, saj tudi najstarejši v vasi pomnijo, da se je to dogajalo že prej, kot so prišli v Slome ali se tukaj rodili.

V Slomih živi trenutno 9 parov, ki niso poročeni, rečemo jim »koruzjaki«.

Franc Šuen

Del vasi Slomi in Brezovci iz ptičje perspektive

Lovski dom Dornava-Polenšak (bivša Obranova domačija)

Toplakov križ

Priimki v Slomih

Priimek	Domače ime	Št. članov
Belšak	Ranflovi	5
Florjanič	Šuflajovi	4
Golob	Klajžarovi	3
Granda	Arnečovi	6
Habjanič	Hemek	1
Janžekovič	Vukovi, Ovečovi	4
Kirič		4
Kirič	Videkovi	1
Kovačec A	Kirlovi	4
Kovačec J	Kirlov Juža	3
Kranjc	Kolmanovi	3
Leben	Ernetekovi, Gustovi	5
Mernik ml.		4

Priimek	Domače ime	Št. članov
Mernik st.		4
Mernik	Pukšičino	2
Muršič	Žveglovi	2
Muršič	Žveglovi	3
Obran		0
Plohl	Fürbasov Juža	3
Šegula	Karbovi	4
Šilak	Arnečovi	5
Šoštarič	Fürbosovi	4
Šoštarič	Fürbosovi	2
Šoštarič	Mesorovi	5
Šuen	Mlinarovi	5
Visenjak	Videkovi	4

Strejaci iz ptičje perspektive

Žegnanje v Strejaci - nekoč

Tobijasova kapela

Jurjov križ

Strejaci

Gre za manjše razloženo naselje z 230 m nadmorske višine, ki leži na skrajnih obronkih Slovenskih goric, med Žamenci in Tivolci. Dostopno je po cesti iz Dornave oz. Mezgovcev – skozi Čreto. Skromne ilovnate njive dajejo pridelke, ki ne krijejo domačih potreb. Na pobočjih pa so večinoma vinogradi in sadovnjaki.

V Strejaci je bila pred leti močno razvita govedoreja in prašičereja. V sedanjem času pa se kmetje ukvarjajo samo s prašičerejo. Mešani gozd jim daje drva in steljo. Med značilnimi slovenjegoriškimi kmetijami so koč in bivše viničarije, nekatere še cimprane in krite s slamo.

Skozi vas teče potok Brnca, ob katerem raste, in spomladi cveti, močvirna logarica, ki je zaščitena, saj je velika redkost na tem območju. Na njivah ob potoku Brnca so našli ostanke antične stavbe iz neolitske dobe. Pri Žgečevi (Dvoršakovi) domačiji so našli skeletni grob z vrčkom.

Velika znamenitost v Strejaci je Tobijasova kapela. Namen postavitve je bil, ker Franc in Verona Tobijas nista mogla imeti otrok, zato sta se zaobljubila, da bosta dala zgraditi kapelo, če se jima bo rodil otrok. Leta 1905 se jima je rodila hčerka Marija, zato so tega leta zgradili kapelo. Lastnika kapele sta tako postala Franc in Verona Tobijas. Sredstva sta v večini dala sama, nekaj pa so prispevali tudi vaščani. Danes oskrbuje in skrbi za kapelo družina Petek, prav tako pa tudi ostali vaščani Strejac. Pri tej kapeli je vsako leto tudi blagoslavljanje velikonočnih dobrot.

Zelo pomembna je bila v Strejaci mehanična delavnica. Sprva je bila namenjena za popravilo koles. Potem pa se je gospodar delavnice, Žgeč Franc (po domače Dvoršakov oča), rojen 1899. leta, specializiral tudi za popravilo mopedov. Ker so bili polni znanja, jih je želja gnala naprej. Tako sta s sinom Vladom začela izdelovati »mašin za mletje zrnja« in »mašin za spravilo sena – puhalnik«. Sin Vlado je imel vedno več zamisli in tako je izdelal tudi prvi mrliški voziček.

V Strejaci sta po vrnitvi iz tujine (Nemčije) Janko in Štefka Vičar odprla delavnico za izdelavo različnih orodij. Kasneje se jima je pridružil tudi sin Simon z izvoljenko, ki je prav tako samostojni podjetnik.

V vasi imamo tudi turistično kmetijo Cvetke Krabonja, kjer se peče najboljši sadni kruh v krušni peči, ki je poznan tudi izven naših meja.

Največja tragedija v Strejcih je bil požar leta 1977 pri Petkovih oz. Tobijasovih. Pri gašenju so bili prvi domači gasilci iz Žamenc, nato so se jim pridružili gasilci iz sosednjih vasi in tudi vaščani sami. Za gašenje ni bilo dovolj vode, zato so gasilci vodo črpali iz Brnce. V zahvalo je gospodar vsem, ki so pomagali pripravil obilno malico ter pijačo (šmarnico).

Starejši vaščani se tudi spominjajo dogodka, ko je pri izkopu »šprica« v gori pri Vajdovih zasulo vaščanka iz Mezgovc, po domače Vukovo Marijo.

22. novembra leta 1998 je prišlo do požara na stanovanjski hiši pri družini Fekonja, Strejaci 1. Pri tem je zagorelo ostrešje in je nastala velika škoda, ki bi bila še večja, če ne bi priskočili na pomoč vaščani Strejacev in gasilci iz gasilskih društev Žamenci, Dornava, Mezgovci in Polenšak. K sanaciji posledic požara so skupaj pristopili vaščani Strejacev, Žamencev in okoliških krajev ter prijatelji in sorodniki, s pomočjo katerih so opravili vsa potrebna dela pri odstranitvi posledic požara. Na pomoč je pristopila tudi Občina Dornava pod starim in novim vodstvom. Finančna sredstva v višini prve županske plače je prispeval g. Franc Šegula in v višini prve sejnine svetniki Občine Dornava. Finančno si pomagali tudi sodelavci in vodstvo podjetja AGIS-Zavore in OŠ Dornava.

Cestna infrastruktura je bila zgrajena v letu 1995 in je večinoma prekrita z asfaltno prevleko v dolžini približno 1600 m. Največ zaslug za to ima Janko Vičar ml. Prva telefonska napeljava je bila leta 1984 na lesenih drogovih. Dokončanje razsvetljave pa smo dočakali leta 2005. Veliki projekt je bila napeljava vodovoda, zraven katerega so tudi položili kabel za KTV Dornava.

Vas Strejaci šteje 59 prebivalcev.

Srečko Fekonja

Požar v Strejcih, 1977

Varovano naravno območje Čreta, Strejaci - Žamenci

Priimki v Strejcih

Priimek	Domače ime	Št. članov
Dovečar	Liščakova	1
Fekonja	Kolmanovi	6
Florjanič	Lackovi	4
Floarjanič	Lackovi	4
Janžekovič	Čušovi	5
Krabonja (turist. kmetija)		
Krajnič		3
Kranjc	Kolmanovi	3
Osebek	Jürjovi	6
Petek	Tobijasov	1
Petek	Tobijasov	1
Plohl	Plohlova	1
Škec		4
Vajda	Vajdova	1
Valenko (vikend)		
Vičar	Cencekovi	5
Žgeč st.	Dvoršakovi	3
Žgeč ml.	Dvoršakovi	3

Strmec iz Pritenske

Cvetkov križ na Meninen

Strmec pri Polenškaku

Vas Strmec leži na V občine Dornava in meji z občino Gorišnica. Od Ptuja je oddaljen 13 km. Leži na nadmorski višini 260-280 m. V starih časih je bil Strmec razdeljen na dve vasi: Pritnsko in Strmec. V 19. stoletju pa so obe vasi združili v Strmec pri Polenškaku. Ljudje pa še danes poznajo Strmec in Pritnsko.

V vas se lahko pride iz treh strani, saj celotne povezave s cesto še ni. V celotni vasi je pokritost z elektriko, vodo, telefonom, kabelsko televizijo, manjka le še nekaj asfaltiranja cest. Strmec pri Polenškaku se razprostira po dveh hribih. Ljudje so pretežno zaposleni, doma tako ostajajo le upokojenci in starejši. S kmetijstvom se ljudje ukvarjajo samo še ljubiteljsko.

Največ je v vasi gozda, kjer rastejo pretežno listavci. Sledijo vinogradi, kjer se prideluje srednja kakovost vin. Nekaj je tudi travnikov, najmanj pa je obdelovalne zemlje, njiv. Zemlja za obdelavo je pretežno ilovnata, zaradi tega jo je težko obdelovati. Med obema hriboma imamo tudi majhen potok, tako da je nižinski del precej močvirnat in s tem prav tako neugoden za obdelavo. Razen ene kmetije se nihče več ne ukvarja z govedorejo. Ostali kmetovalci imajo samo še kakega prašiča, drugega skorajda več ni, iz česar je razvidno, da je živinoreja zelo skromna.

Z modernizacijo cest v vasi se tudi Strmec počasi širi z novogradnjami in povečanjem prebivalstva.

V Strmecu imamo tudi eno znamenitost – Cvetkov križ na Meninem. Ta križ je postavil lastnik Cvetkove domačije za srečno vrnitev iz 1. svetovne vojne. Kasneje, ko so se Cvetkovi odselili, so kmetijo kupili Janžekovičevi in z njo je ostal tudi križ, ki ga zdaj imenujejo »križ pri Meni«. Preko potoka imamo narejen most, ki je bil zgrajen okrog leta 1980.

Prebivalstvo v vasi je skozi leta zelo nihalo, največ prebivalcev je vas štela leta 1900, in

sicer 74. Najmanj prebivalcev pa je bilo v letih 1869 in 1880, ko jih je bilo samo 23. V današnjem času živi v Strmecu okrog 45 ljudi.

Hiše so predvsem zidane, najde pa se še kaka cimprana ali butana. V večini gre za enodružinske hiše, ki so lepo urejene. V vsaki domačiji ostajajo mladi doma in si poiščejo službe.

V vasi je bilo tudi nekaj požarov, in sicer leta 1955 pri Arnuševih, leta 1957 pa pri Visenjakovih. Med leti 1999 in 2003 je v požaru v celoti pogorela tudi Janžekovičeva domačija, kjer danes ne stoji nič več. Bilo je tudi nekaj udarov strele, ki pa na srečo niso povzročile požarov.

Ker vas meji na občino Gorišnica in faro sv. Marjete, so nekateri bližnji krajanje vezani na ta del.

Franc Vesenjajak

Priimki v Strmecu pri Polenškaku

Priimek	Domače ime	Št. članov
Caf, Janžekovič	Janžekovičevo	pogorelo
Holcar		0
Janžekovič	Menino	0
Kobilica		0
Korošec		2
Kovačec		0
Krajnc	Frlokovo	2
Krajnc	Kolorovo	0
Krajnc		3
Micheti	Švajčovo	1
Mikša	Matjošovi	0
Murk	Nevolekovi	3
Petek	Balažorovo	0
Rižnar	Kvarovi	6
Rižnar	Brezovi	4
Rižnar		5
Roškar		0
Ozmeč	Švajčovo	0
Trunk, Kvar	Švajčovi	5
Vesenjak	Roškarovo	1
Vesenjak	Roškarovi	4
Visenjajak, Laura	Šmigočovi	6
Zemljarič	Jurešičovo	3

Popotovanje čez Strmec

Gorice dajejo dobro kapljico

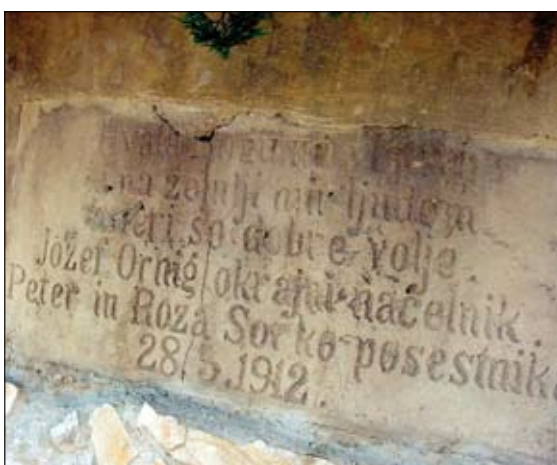
Blagoslov asfalta

Pogorišče

Dobrodošli!

Spominska plošča za izgradnjo ceste, 1912

Bezjakov križ

Žamenci

Žamenci so razložena vas ob cesti Dornava – Slomi, med potokom Brnca in gozdom Slomošina. Leži na nadmorski višini 220-250 m. Kraj se prvič omenja leta 1322 v knjigah Salzburške škofije, kjer je zapisana »in villa Salamencz vel Petko 7 ½ hube«, kar pomeni, da je bilo tu 7 ½ kmetije, ki so plačevale desetino.

Leta 1912 je bilo naselje povezano s cesto Dornava – Žamenci. Pred tem je potekala cesta za Polenšak skozi Strejace, Tibolce, Moškanjce. Ob tem dogodku je bila postavljena spominska plošča z napisom:

*»Hvala Bogu na višavah,
in na zemlji mir ljudem,
kateri so dobre volje
Jožef Ornig okrajni načelnik
Peter in Roza Sorko posestnika
28. 5. 1912«*

Ob 90-letnici tega dogodka in 680-letnici prve omembe kraja smo imeli srečanje Žamenčarov, ki ga imamo vsakih pet let. Na zgodovino nas spominjata še dve obeležji: Županova kapela in Bezjakov križ.

Županova kapela – leta 1927 se je Jožefu in Mariji Antoliču rodil sin Jožef. Ker je bil otrok zelo bolan (vedno je jokal), sta se starša zaobljubila, da bosta postavila kapelo, če otrok ozdravi. Jožef je ozdravel in leta 1928 sta postavila kapelo, v kateri je kip Jezusa.

Bezjakov križ – leta 1914 je bil Janez Zagoršak mobiliziran v Avstroogrsko vojsko. Bil je na ruski fronti. V Galiciji je bil tudi dve leti v ujetništvu. Ker je tam preстал dosti hudega, se je zaobljubil, da bo postavil križ, če se vrne iz vojske. Po šestih letih se je vrnil. Leta 1939 je postavil križ na katerem sta Jezus in Marija.

Po izgradnji ceste, leta 1912, so bili pomembnejši dogodki v Žamencih naslednji:

- 1952 elektrika,
- 1963 prva televizija v vasi,
- 1975 asfaltiranje ceste (povezali smo se z Evropo),
- 1976 zgradili smo vaški vodovod,
- 1983 dobili smo telefonsko linijo,
- 1987 izvedene so bile komasacije,
- 1998 dobili smo javni mestni vodovod in KTV.

Bolj znano ime pred 2. svetovno vojno je bilo Visenjakovi, kjer je bila gostilna in advokat, posestniki Sorko ter Zagoršak, kjer so bili duhovniki.

Odmeven požar pred 2. svetovno vojno je bil pri Picojovih (danes Turnšakovi). Zraven bližnjih gasilcev so na pomoč priskočili še Ptujčani in Muretinci.

Najbolj znana dejavnost je bila kovaštvo. Danes imamo tri večje obrtnike: vrtnarstvo, izdelava industrijskih podov in obnova hiš.

V Žamencih je tudi sedež PGD in gasilski dom ter igrišče ali letni prireditveni prostor za prireditve, šport, piknike, srečanja ... Večina vaščanov se rada druží ob delu ali zabavi.

V Žamencih živi v dvajsetih gospodinjstvih 60 prebivalcev. Ob zaposlenih je tu še pet večjih in devet manjših kmetij.

Nekoč je bila vaška lipa tam, kjer je gasilski dom. Leta 1988 smo pred gasilskim domom posadili drugo in upamo, da nas bo združevala.

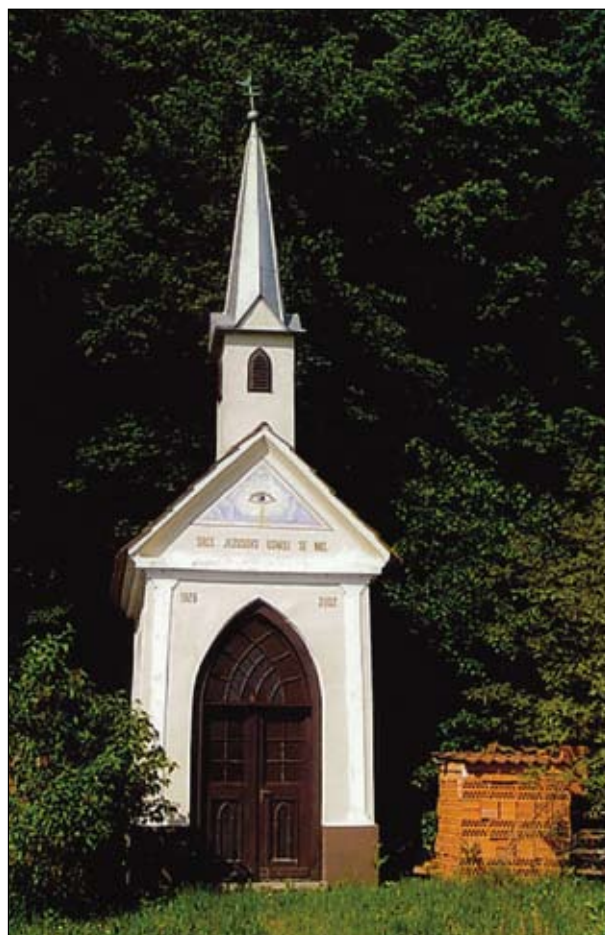
Franc Zagoršak

Priimki v Žamencih

Priimki	Domače ime	Št. članov
Antolič	Županovi	1
Burina	Žgečovi	3
Čagran	Brumnovi	6
Čuš		5
Čuš	Žünkovi	1
Čuš		3
Golub		7
Horvat		1
Kočevar	Pahlovi	3
Kovačec		3
Kovačec	Švajčovi	1
Kvar		3
Kvržič	Kvarovi	3
Slodnjak		2
Turnšek		6
Vedlin		1
Zagoršak	Bezjakovi	2
Zagoršak		3
Žgeč		4
Žgeč		2

Mladi Žamenčani, 2002

Županova kapela

Srečanje Žamenčanov, 1. junij 2002

Zahvala

Spoštovani bralci prispeli ste do konca tega zbornika, v katerem smo želeli zajeti delo v preteklem času. Z besedo in fotografijo smo želeli zabeležiti trenutke napredka našega društva in lokalne skupnosti.

Z veseljem, da nam je ta projekt uspel, se vsem, ki smo se za ta zbornik trudili in dodali članke, najiskrenejše zahvaljujem.

Zahvaljujem se tudi vsem donatorjem ter sponzorjem, ki so omogočili izdajo tega zbornika.

Posebej bi se zahvalil uredniškemu odboru, ki ga je vodil g. Franc Zagoršak, in lektorici Andreji Golob.

*Franc Šuen,
Predsednik PGD in VO*

Uredniški odbor. Hvala vsem za sodelovanje!

PLESKARSKA IN IZOLACIJSKA DELA

AZA d.o.o.

SLOMI

Milan Granda

041 396 502

OBČINA

DORNAVA

**VZDRŽEVANJE, UREJANJE, ZASAJANJE
OKOLIC • Žamenci**

GSM: 041 345 746

Vrtnarstvo Kovačec

*proizvodnja okrasnega grmičevja,
sadik za balkone in enoletnic
za cvetlične grede, ...*

tel.: 02 / 755 17 11 • GSM: 041 345 746
e-mail: vrtnarstvo.kovacec@volja.net

Štefanija Vičar s.p.

Orodjarstvo

Strejaci 8, 2252 Dornava
Tel/fax: 754 00 24/25

info@orodjarstvovicar.com
www.orodjarstvovicar.com

Orodjarstvo Vičar konstruira in izdeluje orodja za zahtevne izdelke avtomobilske industrije in za izdelek bele tehnike.

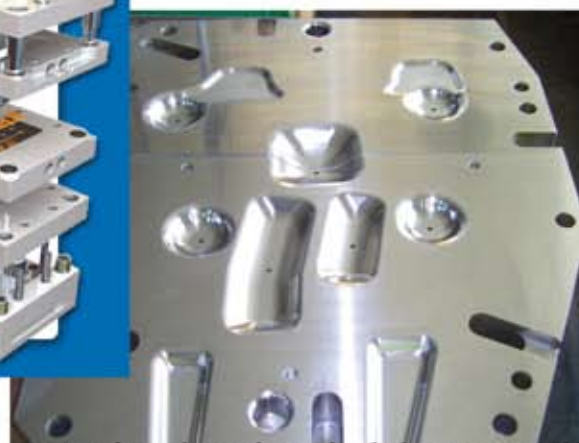

viteh d.o.o.

orodjarstvo, proizvodnja, trgovina, najem in storitve

Strejaci 8
2252 Dornava
Tel: 02 754 00 24
Fax: 02 754 00 25

www.viteh.si

Podjetje ViTeH d.o.o. se ukvarja s konstruiranjem in z izdelavo orodij, naprav in prototipov za potrebe avtomobilske industrije.

IN POD

tel: 02/ 754 00 36 fax: 02/755 13 51 GSM: 041/ 625 447 <http://www.inpod.si>

Josip Golub s.p.
Žamenci 8/a, 2252 Dornava

PROJEKTIRANJE IN IZVEDBA VSEH VRST INDUSTRIJSKIH TLAKOV V DELAVNICAH, SKLADIŠČIH, GARAŽAH ...

CEMENTNO VEZANI TLAKI

- BETONI z abrazijsko odporno površino
- TAL-M-KVARC
- TAL-M-KORUND

TLAKI IZ UMETNIH MAS

- Epoksi premazi, samolivi, malte
 - Poliuretanski tlaki
 - Polimetilmetakrilatni tlaki

- Strojno in ročno betoniranje betonskih tlakov
- Polaganje enostavnih armatur
- Strojno zaglajevanje betona
- Reskanje - površinsko posnemanje betonov
- Diamantno brušenje tlakov
- Rezanje in kitanje diletacij in stikov s trajnoelastičnimi kiti
- Izvedba monolitnih zaoblic
- Izvedba protiprašnih in hidrofobnih premazov
- Saniranje diletacij in raspok v tlakih

Izvedba betonskega tlaka z abrazijsko odporno površino

Izvedba betonskega tlaka z zaključnim slojem iz umetnih mas

JH Objekttechnik d.o.o.

JH Objekttechnik d.o.o.

Žamenci 5b · 2252 Dornava

Tel.: 02 / 755 00 34 · Fax: 02 / 755 00 35 · GSM: 031 / 26 73 77

www.jh-objekttechnik.informacija.net · Email: jh-objekttechnik@gmail.com

IZKOPI

Srečko POTRČ

Brezovci 17b

031 286 351

Kmetija Osebek

Marjeta OSEBEK

Strejaci 6, 2252 Dornava

**IZDELAVA
DROBNIH
KOVINSKIH
IZDELKOV**

Stanislav ČUŠ s.p.

041 378 323

Sandi LEBEN
LESARSKI TEHNIK
Slomi 9
031 317 914

KMETIJA JANŽEKOVIČ - MLEKARSTVO

JANŽEKOVIČ JANEZ - ROZIKA

BREZOVCI 2

02 / 755 40 11

KMETIJSTVO IN PERUTNINARSTVO

MARJAN SLODNJAK

Brezovci

031 318 365

VZREJA PRAŠIČEV V ZAKLJUČENI REJI

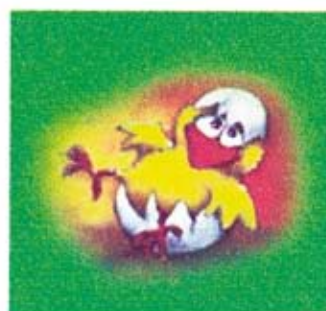
KMETIJA TURNŠEK - ŽVEGLA

Žamenci 9, 2252 Dornava

**KMETIJSTVO
ŠTEFAN GOLUB**

Žamenci 8
2252 Dornava

Prostovoljno gasilsko društvo Žamenci,
1948-2008, 60 let prostovoljnega dela

Uredniški odbor:

Predsednik: Franc Zagoršak

Člani: Franc Šuen, Betka Janžekovič, Srečko

Fekonja, Ernest Muršič, Andrej Golob

Fotografije:

Franc Zagoršak

Arhiv društva

Lektoriranje: Andreja Golob

Založilo: Prostovoljno gasilsko društvo Žamenci

Tisk: Grafis d. o. o., Požeg 4, Rače

Naklada: 500 izvodov

Glavni in odgovorni urednik: g. Franc Zagoršak

CIP zapis

PROSTOVOLJNO gasilsko društvo (Žamenci)

Prostovoljno gasilsko društvo Žamenci :

1948-2008 : 60 let prostovoljnega dela :

Vaški odbor Žamenci, Brezovci, Slomi,

Strejaci, Strmec pri Polenšaku, Žamenci /

[uredniški odbor Franc Zagoršak ; člani Franc

Šuen ... [et al.] ; fotografije Franc Zagoršak].

- Žamenci : Prostovoljno gasilsko društvo,

2008 (Rače : Grafis)

500 izv.

1. Zagoršak, Franc [urednik] [fotograf]

a) preprečevanje nezgod - gasilstvo -
gasilska društva - Žamenci - 1948-2008

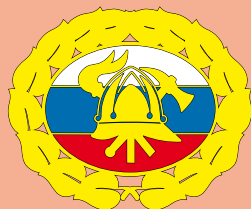
PROSTOVOLJNO gasilsko društvo

(Žamenci): Prostovoljno gasilsko

društvo ...

614.84(497.4 Žamenci)''1948/2008''

COBISS.SI-ID 60798721

Prostovoljno gasilsko društvo Žamenci
60 let prostovoljnega dela